

การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม
เหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
The Creation of Nightgown Decorated by Woven Silk Yarn Scrap of
Ban Krua Thai Silk Industrial Village, Ratchathewi, Bangkok

นุชดาว เตะสมุทร
NUCHDOW TAESAMUT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2558

การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม
เหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

The Creation of Nightgown Decorated by Woven Silk Yarn Scrap of Ban Krua
Thai Silk Industrial Village, Ratchathewi, Bangkok

นุชดาว เตะสมุทร

NUCHDOW TAESAMUT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชมนคร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปัทมา สร้อยระย้า)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....คนปดัดคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญานัทธ์ กี่อาริโย)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม
เหลือทิ้งจากกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

ชื่อ สกุล นุชดาว เตชะสมุทร

ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา และคณะ คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเทคนิคการสานจากเศษเส้น ด้ายไหม 2) เพื่อออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือสตรีทั่วไป ณ ย่านการค้าสีลม จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และผลิตภัณฑ์ต้นแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ชุด ประกอบด้วยชุดราตรีสั้นตกแต่งด้วยลายสาน 3 ลาย ชุดราตรียาวตกแต่งด้วยลายสาน 3 ลาย และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว ตกแต่งด้วยลายสาน 3 ลาย โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 35 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001–30,000 บาท ส่วนใหญ่เคยซื้อชุดราตรีผ้าไหมและซื้อชุดผ้าไหมภายในห้างสรรพสินค้า เหตุผลที่ไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหม เพราะเทคนิคที่ใช้ตกแต่งไม่แปลกทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นไหม ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบชุดราตรีสั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.48 ในด้านรูปแบบชุดราตรียาว ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.44 และในด้านรูปแบบชุดราตรีหน้ายาวหลังสั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 3 มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.46

คำสำคัญ : การสาน , ชุดราตรี , เศษเส้นด้ายไหม

Thesis title	The Creation of Nightgown Decorated by Woven Silk Yarn Scrap of Ban Krua Industrial Village, Ratchathewi, Bangkok
Author	Nuchdow Taesamut
Major program	Home Economics
Degree	Master of Home Economics
Academic Year	2015

ABSTRACT

The creation of nightgown decorated by woven silk yarn scrap from Baan Krua Cottage Industrial Village in Ratchathewi, Bangkok, Thailand. Objectives are: 1) to study the weaving technique using the silk yarn scrap, 2) to design a nightgown decorated with woven silk yarn scrap, and 3) to study the overall satisfaction of nightgown designs which utilize silk yarn scrap. The sample population in this research is 250 women found on Silom Road, central Bangkok. The research instrument is a questionnaire with 9 prototype nightgowns decorated with woven silk yarn scrap. The collection consists of 3 sets, one set with 3 short nightgowns, another set with 3 long nightgowns and the last set with 3 short nightgowns with long tails. The research methodology is to hand out the questionnaire to 250 non-specific women on Silom Road. Data analysis is done by statistic percentage average, and standard deviation.

Results of studying the survey show that most of the sample populations are women age between 31 -35 years old with bachelor degrees or the equivalent. Most are married and work as state enterprise officers. Incomes are between 20,001 - 30,000 baht. Most of them have bought a silk nightgown before and chosen to buy at department stores. The reason that they do not prefer silk nightgowns is because most in the current market are not innovative enough. Most of the sample populations have never seen a nightgown decorated with woven silk yarn scrap before. The results of studying the satisfaction of the sample population found that for the short nightgown set, most of the sample population prefer number 2, standard deviation is 4.48. For the long nightgown set, most of the sample populations prefer number 2, standard deviation is 4.44. And for the short nightgown with long tail set, most of the sample populations prefer number 2, standard deviation is 4.46.

Keywords: weaving, nightgown, silk yarn scrap

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ บุษรา สร้อยระย้า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตรวจสอบข้อบกพร่องและชี้แนวทางมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สมทรง สีสลายน ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลามาเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณ อาจารย์กฤตพร ชูแสง ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติมในข้อคิดเห็นต่างๆ อาจารย์ทวิศักดิ์ สาสงเคราะห์ อาจารย์ชนัญชิตา ยุกศิริรัตน์ คุณธนกฤต ตีจินดาและอาจารย์ กัญญา มา ญาณวิโรจน์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณนิพนธ์ มนูญศักดิ์ เจ้าของกิจการผ้าไหมบ้านครัว ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและสละเวลาในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทอผ้าไหม พร้อมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังได้ให้ความอนุเคราะห์เศษเส้นไหมจากบ้านครัวอีกด้วย

นอกจากนี้ยังได้รับการช่วยเหลือและให้กำลังใจจากเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ และอีกหลายๆ ท่าน ที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่คอยเป็นกำลังใจใกล้ชิดเสมอมา รวมถึงบิดามารดา ที่ให้การสนับสนุน อยู่เคียงข้างจนถึงวาระสุดท้ายของบิดา ข้าพเจ้าเสียใจอย่างที่สุดที่ไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้สำเร็จอย่างที่บิดาได้หวังไว้ก่อนจะเสียชีวิต ด้วยรักและอาลัย คุณพ่อบุญเลิศ เตชะสมุทร

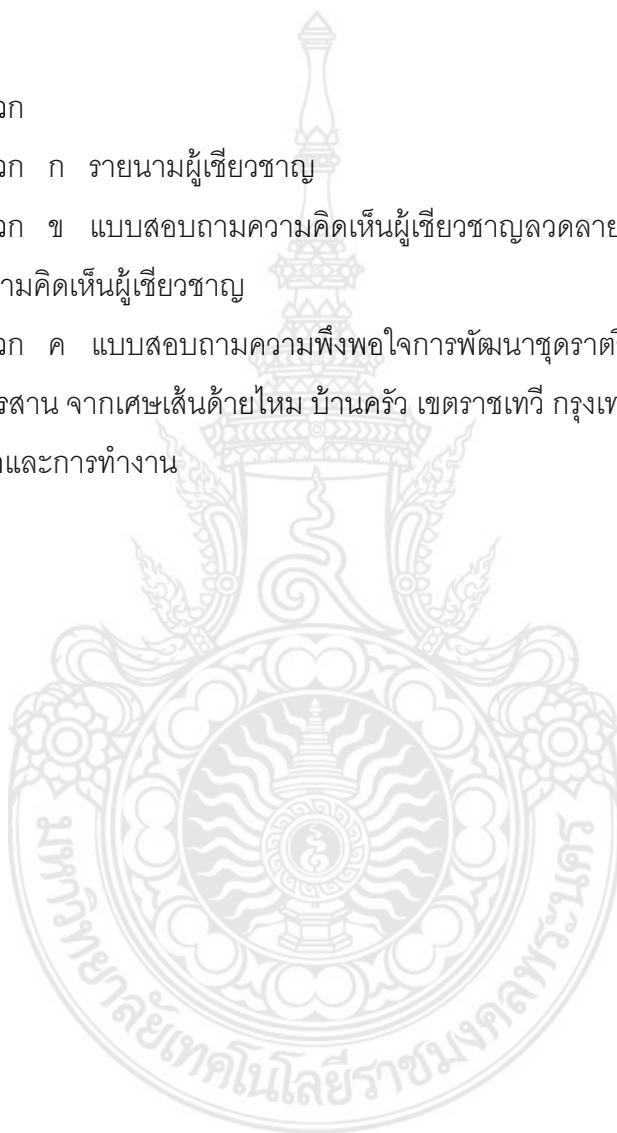
นุชดาว เตชะสมุทร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(จ)
สารบัญภาพ	(ข)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 กรอบแนวความคิด	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความรู้เกี่ยวกับไหม	6
2.2 ประวัติความเป็นมาของกิจการผ้าไหมบ้านคร้ว	8
2.3 ชุมราตรี	13
2.4 ความรู้เรื่องงานสาน	20
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	30
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	30
3.2 วิธีดำเนินการ	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	64
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.2 การอภิปรายผล	76
บทที่ 5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1 สรุปผล	79
5.2 ข้อเสนอแนะ	81
เอกสารอ้างอิง	83
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	86
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญลดลายสานพื้นฐาน 10 ลาย	88
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่ง	114
ด้วยเทคนิค การสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร	
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.2 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.3 สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.4 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.5 รายได้ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.6 การซื้อชุดราตรีผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.7 สถานที่ที่ซื้อผลิตภัณฑ์ชุดราตรีผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม	68
4.8 ความไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม	68
4.9 ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นด้ายไหม	68
4.10 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีสั้น	69
4.11 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรียาว	71
4.12 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว	72
4.13 ในภาพรวมความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร	74
4.14 ในภาพรวมความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร	75

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 จิม ทอมป์สัน เยี่ยมชมการทอผ้าที่ชุมชนบ้านครัว	9
2.2 ผ้าทอลายลูกฟูก	10
2.3 ผ้าทอลายสายฝน	10
2.4 ผ้าทอลายเกล็ดเต่า	11
2.5 ผ้าทอลายเกล็ดเต่าหางกระลอก	11
2.6 ลายลูกฟูกลายรีว	11
2.7 การสัมภาษณ์ คุณนิพนธ์ มนูญศ 28 มีนาคม 2558	12
2.8 เศษเส้นด้ายไหมที่เหลือใช้จากการทอผ้า	12
2.9 เศษเส้นไหม (ด้ายยืน) หัวก๊ี่ที่จะสูญเสียไปในกระบวนการผลิต	12
2.10 การทอผ้าในกิจการบ้านครัว	13
2.11 ภาพการผสมผสานระหว่างเชื้อชาติ	14
2.12 คอลเล็กชั่นเครื่องแต่งกายโดย Stella Jean	15
2.13 ภาพการผสมผสานการออกแบบห้องครัว กับวัสดุเครื่องใช้แบบดั้งเดิม	15
2.14 เทรนด์สีและรูปแบบการตกแต่งที่ประณีต ปี 2017	16
2.15 ภาพเส้นกรอบนอก	18
2.16 ลายขัด	22
2.17 ลายสอง	23
2.18 ลายสาม	23
2.19 ลายคุบหรือลายกุบ	24
2.20 ลายเกล็ดเต่า	24
2.21 ลายตาชะลอม	25
2.22 ลายส้ม	25
2.23 ลายเวียนรัศมี	26
2.24 ลายปลอกสาม	26
2.25 ลายกลมสอง	27
3.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสานเศษเส้นด้ายไหม	32

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.2 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 1 ลายขัด	33
3.3 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 2 ลายสอง	34
3.4 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 3 ลายสาม	35
3.5 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 4 ลายคุบหรือลายกูป	36
3.6 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 5 ลายตาชะลอม	37
3.7 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 6 ลายเกล็ดเต่า	38
3.8 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 7 ลายส้ม	39
3.9 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 8 ลายกลมสอง	40
3.10 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 9 ลายปลอกสาม	41
3.12 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 11 ลายเวียนรัศมี	42
3.11 ต้นแบบ ลายพื้นฐานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว	43
3.12 ลวดลายสานเศษเส้นด้ายไหมคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ	44
3.14 แบบร่างชุดราตรีสั้น 10 แบบร่าง	45
3.15 แบบร่างชุดราตรียาว 10 แบบร่าง	46
3.16 แบบร่างชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบร่าง	47
3.17 แบบร่างชุดราตรีคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ	48
3.18 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม	49
3.19 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง	50
3.20 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายส้ม	51
3.21 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม	52
3.22 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง	53
3.23 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายส้ม	54
3.24 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม	55
3.25 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง	56
3.26 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายส้ม	57
3.27 ต้นแบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสาน	58

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.28 ต้นแบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสาน	59
3.29 ต้นแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสาน	60
4.1 ชุดต้นแบบที่มีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเรียงตามลำดับ	75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าไหมเป็นผ้าที่ใช้มาอย่างยาวนาน มีการฟื้นฟู และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นของการเลี้ยงไหม เพื่อให้ได้เส้นด้ายไหมที่มีคุณสมบัติที่ดี ในประเทศไทยนั้นผ้าไหมถือเป็นผ้าพื้นบ้านราคาแพง ไหมมีสมบัติพิเศษคือมีความมันเงาในตัวเอง ถึงแม้จะยังไม่ได้ผ่านกระบวนการลอกกาไหมธรรมชาติออกจากเส้นไหมก็ตาม ในอดีตผ้าไหมนั้นผลิตเพื่อใช้ในครัวเรือน หรือทำขึ้นเพื่อใช้ในงานพิธี เช่น งานบุญ งานแต่งงาน เป็นต้น ในสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ส่งเสริมให้มีการใช้ผ้าไหม(นุชรี, 2555) โดยหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของผ้าไหมไทยขึ้น โดย เจมส์ แฮร์ริสัน วิสสัน ทอมป์สัน ชาวสหรัฐอเมริกาหรือที่คนไทยรู้จักในนามว่า จิม ทอมป์สัน ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ความสนใจงานด้านศิลปะ ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย รวมทั้งลาว และเขมรจาม จิม ทอมป์สัน ได้ซื้อผ้าไหมไทยลวดลายต่างๆ เก็บสะสมไว้ และทำการศึกษาลวดลายผ้าไหมในหมู่บ้านที่เป็นแหล่งการผลิตผ้าไหม พร้อมกับเสาะแสวงหาช่างทอผ้าไหมฝีมือดี จนได้พบช่างมีฝีมือถูกใจที่กรุงเทพมหานคร บริเวณชุมชนบ้านครัว (หลังโรงแรมเอเชีย เขตราชเทวีในปัจจุบัน) ชุมชนแห่งนี้เดิมเป็นชาวมุสลิมเชื้อสายเขมร อพยพเข้ามาอยู่อาศัยตั้งแต่ตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีความชำนาญในการทอผ้าไหม ซึ่ง จิม ทอมป์สัน ได้เข้ามาสนับสนุนให้ชาวบ้านในชุมชนทอผ้าไหมสามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านมากขึ้น หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงผ้าไหมไทยโดยใช้หลักการตลาด การผลิต เพื่อขยายตลาด และทำการบุกเบิกผ้าไหมของไทยไปสู่ตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา แม้จะมีการทอผ้าที่ทันสมัยกว่า การทอมือมากแล้ว แต่การทอผ้าไหมด้วยมือก็ยังเป็นที่นิยมและถือว่าเป็นผ้าชั้นสูงโดยถูกยกระดับให้กลายเป็นภูมิปัญญาผ้าไหมที่ทอด้วยมือ(วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2558) ในกระบวนการทอผ้าด้วยมือโดยการใช้กี่ทอผ้า นั้น จะเหลือเศษเส้นด้ายไหมที่มีความยาวประมาณ 50 เซนติเมตร ขึ้นไปหรือ แล้วยแต่กรณี ซึ่งไหมที่เหลือในกระบวนการทอนี้ จะถูกนำไปเก็บไว้เพื่อใช้มัดต่อกันเป็นเส้นด้ายยืนหรือเส้นด้ายพุ่งเมื่อเส้นด้ายดังกล่าวขาดระหว่างทอผ้า ซึ่งไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าเมื่อเทียบกับคุณค่าของไหม ปัจจุบันกิจการผ้าไหมบ้านครัวยังคงดำเนินกิจการอยู่จนถึงรุ่นที่ 4 แต่ยังหาวิธีการจัดการกับเศษ

เส้นด้ายไหมที่เหลือทิ้งระหว่างการผลิตได้ไม่ดีเท่าที่ควร ทางกิจการผ้าไหมบ้านคร้วจึงมีความสนใจในการพัฒนาเศษด้ายไหมในกระบวนการผลิตเหล่านี้ให้กลับมาเป็นรายได้ แต่เพราะกิจการผ้าไหมบ้านคร้วนั้นใช้ก็ทอผ้าที่ใช้ทอผ้า 2 ตะกอเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถพัฒนาลดการทอเพิ่มเติมใหม่ได้ คุณนิพนธ์ มนูญศ นั้นไม่เคยคำนวณการสูญเสีย ของไหมเหลือทิ้งระหว่างการกระบวนการผลิตมาก่อน แต่จากการสัมภาษณ์ นั้น คุณนิพนธ์กล่าวว่า “ผ้าไหมเส้นเดียวที่ทอเสร็จทั่วไปนั้น จะมีน้ำหนักอย่างน้อย 65 กรัม/หลา แต่มาตรฐานการทอไหมเส้นเดียวของกิจการไหมบ้านคร้วจะอยู่ที่ 72-73 กรัม/หลา และ สำหรับไหมสองเส้นจะอยู่ที่ 85 กรัม/หลา และไหมเหลือทิ้งจากการทอ คือเส้นด้ายยืนจะมีความยาวอยู่ที่ 1- 2 หลา ซึ่งความยาวในการสั่งของลูกค้าจะอยู่ที่ประมาณ 300 หลา ใช้เวลาทออยู่ที่ 15 วันต่อคน โดยคนทอผ้าจะทำงานกันทุกวัน โดยเฉลี่ยถ้าไม่มีเทศกาลใดๆ เท่ากับว่า ภายในหนึ่งเดือน จะมีเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง ต่อคนจำนวน 4 หลา จำนวนคนทอของกิจการบ้านคร้วมีทั้งหมด 5 คน(คุณนิพนธ์ มนูญศ, 2558) เท่ากับ $4 \times 5 = 20$ หลา ต่อเดือน โดยหากสามารถนำกลับมาทอใหม่ได้จะได้ผ้าไหมจำนวน 22 หลา หากคิดเป็นราคาผ้าไหมสีพื้นราคาต่ำสุดของกิจการผ้าไหมบ้านคร้วอยู่ที่ 700 บาท/หลา เท่ากับ $22 \times 700 = 15,400$ บาท/เดือน รวมเป็นเศษเส้นด้ายไหมที่เหลือทิ้ง มีราคาทั้งหมดต่อปีเท่ากับ 184,800 บาท

จากข้อมูลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีแนวความคิดที่จะนำวิธีการสานที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่นเดียวกับไหมที่มีการใช้มาอย่างยาวนานนำเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งจากกระบวนการทอของกิจการผ้าไหมบ้านคร้วมาพัฒนา และเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษด้ายเส้นไหมที่เหลือทิ้งจากการทอให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้วิธีการสานเศษเส้นด้ายไหมนำไปตกแต่งบนชุดราตรี เพื่อเพิ่มแนวทางของการใช้ เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งจากการผลิตให้เหลือน้อยที่สุด และสร้างแนวทางใหม่ในการผสมผสาน “การทอและการสานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน” (Thailand Silk, 2551) ให้เข้ามารวมกันอยู่ในชุดราตรี อีกทั้งยังสืบสานวัฒนธรรม “งานสานที่กำลังจะสูญหายไปทีละน้อย” (วิบูลย์, 2532) ให้เกิดเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้บริโภคเป็นแนวทางในการนำการสานและการทอผสมผสานเข้าด้วยกันซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาไทยที่มีการพัฒนาได้ไม่สิ้นสุดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม

1.2.2 เพื่อออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ศึกษาและใช้วัสดุเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งจากกิจการผ้าไหมบ้านครัว

1.3.2 ศึกษาลวดลายการสาน และวิธีการสานเฉพาะลวดลายพื้นฐาน 10 ลาย

1.3.3 สำนวจความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างคือสตรีทั่วไป ณ ย่านการค้าสีลม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 250 คน

1.4 กรอบแนวความคิด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 เพิ่มมูลค่าเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งจากกิจการทอผ้าไหมบ้านครัว
- 1.5.2 เพิ่มมูลค่าให้กับชุดราตรี จากการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเส้นไหม
- 1.5.3 เป็นแนวทางในการนำเศษเส้นด้ายชนิดอื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

1.6 นิยามศัพท์

- 1.6.1 การสาน หมายถึง การนำเศษเส้นด้ายไหมมาขัดกันจนเกิดเป็นลวดลายต่างๆ เพื่อใช้ตกแต่งชุดราตรี
- 1.6.2 ชุดราตรี หมายถึง เครื่องแต่งกายที่ใช้สวมใส่ในโอกาสพิเศษ งานพิธี งานเลี้ยง และงานสังคมต่างๆ ออกแบบโดยใช้แนวความคิดของเทรนด์ปี 2016 และ ปี 2017
- 1.6.3 เศษเส้นด้ายไหม หมายถึง เส้นไหมที่เหลือจากการทอผ้าบนกี่ทอผ้า ด้วยมือเป็นเศษเส้นด้ายไหมที่ได้จากกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้างานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการรวบรวมข้อมูล โดยมีข้อมูลที่ทำการศึกษาดังนี้

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับไหม
- 2.2 ประวัติความเป็นมาของกิจการผ้าไหมบ้านครัว
- 2.3 ชุดราตรี
- 2.4 ความรู้เรื่องงานสาน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้เกี่ยวกับไหม

ประวัติในการเพาะเลี้ยงไหมได้เริ่มขึ้นในประเทศจีนเมื่อ 2640 ปีก่อนคริสต์ศักราช โดยเริ่มจากจักรพรรดินีซิงลิ้งซี ซึ่งเรียนรู้การสาวไหมจากรังและพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมการทอผ้าไหม ทำให้ประเทศจีนผูกขาดผ้าไหมมาเป็นเวลา 3,000 ปี กรรมวิธีเลี้ยงไหมและการสาวไหมได้แพร่กระจายออกไปยังประเทศแถบตะวันออก และเริ่มแพร่กระจายต่อไปยังแถบตะวันตก โดยผ่านเส้นทางของประเทศอินเดีย ในแถบตะวันตกนั้นเส้นไหมถูกจัดเป็นเส้นใยที่หรูหราสวยงาม มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ซึ่งเมื่อผ่านวันเวลาอันยาวนานเส้นไหมนั้นก็เกิดการพัฒนาคู่ไปกับเทคโนโลยี ซึ่งประเทศที่ประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงไหมโดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ช่วยก่อให้เกิดปริมาณการผลิตสูงเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพ คือ ประเทศญี่ปุ่น เส้นใยไหมเป็นเส้นใยธรรมชาติชนิดเดียวที่เป็นเส้นใยยาว โดยมีความยาวต่อเนื่องตลอดเส้นที่เกิดจากรังไหมแต่ละรัง มีความยาวอยู่ระหว่าง 1,300-2,000 ฟุต แต่ละเส้นใยไหมประกอบไปด้วยเส้นใย 2 เส้นใยเกาะติดกันและเคลือบด้วยกาไหมที่เป็น Sericin (กรรมหม่อนไหม, 2547)

2.1.1 พันธุ์ไหมที่ผลิตเส้นใยเรืองแสง (fluorescent silk)

จากผลงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ ดร.โอซามุ ชิโมมูระ (Prof Dr.Osamu Shimamura) แห่ง NIAS ที่ได้สกัดยีนจากแมงกะพรุนและ ปะการังผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาเคมี ซึ่งมีทั้งหมด 3 สายพันธุ์

2.1.1.1 สายพันธุ์ไหมเรืองแสงเป็นสีเขียว ซึ่งสกัดยีนได้จากแมงกะพรุน

2.1.1.2 สายพันธุ์ไหมเรืองแสงเป็นสีแดง ซึ่งสกัดยีนได้จากปะการังแต่เมื่อทดลองแล้วปรากฏว่า รังไหมสายพันธุ์สีแดงนั้นมีขนาดเล็กจนต้องนำหนอนไหมที่มีขนาดใหญ่กว่ามาผสมข้ามสายพันธุ์จนมีขนาดรังไหมใหญ่ขึ้น มีผลผลิตมากขึ้น

2.1.1.3 สายพันธุ์ไหมเรืองแสงเป็นสีส้ม ซึ่งสกัดยีนได้จากปะการังอีกชนิดหนึ่ง

การสาวไหมของไหมเรืองแสงทั้ง 3 สายพันธุ์นี้ไม่สามารถสาวไหมได้เหมือนไหมทั่วไป ด้วยน้ำร้อนอุณหภูมิสูงได้เพราะจะทำให้คุณสมบัติเรืองแสงที่ได้นั้นจะหายไปจึงต้องใช้ สารละลายต่างเพื่อละลายกาไหม แทนน้ำร้อน และไหมทั้ง 3 สายพันธุ์นี้ยังถูกนำมาผลิตและนำมาแสดงในงานแสดงสินค้าฤดูใบไม้ร่วง ปี 2550 ที่กรุงโตเกียว ทำให้ความต้องการใช้เส้นไหมเรืองแสงมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมากจากผู้ผลิตและนักออกแบบ

2.1.2 พันธุ์ไหมที่ผลิตเส้นใยขนาดเล็กพิเศษ (finer adhesive properties silk)

ไหมพันธุ์ฮาคุจิน (Hakugin silkworm) เป็นพันธุ์ที่ผลิตเส้นไหมขนาดเล็กมากเป็นพิเศษ โดยการได้นำยีนที่ให้เส้นใยขนาดเล็กมาก จากหนอนไหมอีกชนิดหนึ่ง ถ่ายให้หนอนไหมพันธุ์ฮาคุจิน ทำให้ได้พันธุ์ไหมพันธุ์ไหมมีเส้นใยขนาดเล็กมากกว่าพันธุ์ฮาคุจินดั้งเดิม เส้นไหมที่มีขนาดเล็กมากเป็นพิเศษนี้ ก็เช่นเดียวกับไหมเรืองแสงที่ทำให้เกิดความต้องการต่อผู้ผลิตสิ่งทอและนักออกแบบ เนื่องจากจะทำให้ได้สิ่งทอที่มีโครงสร้างรูปลักษณ์และสัมผัสของผ้าที่แตกต่าง

2.1.3 พันธุ์ไหมที่ผลิตเส้นใยที่ทำให้เซลล์สามารถยึดเกาะกันได้ดี (high level of cell adhesion silk)

เป็นพันธุ์ไหมที่ให้เส้นใยที่ทำให้เซลล์เชื่อมติดกัน โดยได้ถ่ายยีนที่ทำให้เซลล์เกาะติดกันได้ดี เส้นไหมชนิดนี้ได้ถูกนำมาใช้ในงานการเภสัชกรรม และวงการแพทย์ ตัวอย่างเช่น การผลิตหลอดเลือดเทียม กระดูกตาเทียม ฯลฯ ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ยังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนา ดังนั้น เส้นใยไหมที่ได้จากพันธุ์ไหมปกติ และเส้นใยไหมที่ได้จากพันธุ์ไหมตัดแต่งพันธุกรรม จึงเป็นเส้นใยแห่งความหวังใหม่ๆ ในอนาคต (กรมหม่อนไหม, กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์, 2553)

ไหมยังมีคุณสมบัติที่ดีคือ มีความงามมันตามธรรมชาติ ดูดีซึ่มความชื้นได้ดีและการทึงตัวดี มีความแข็งแรงสูง มีสภาพยืดหยุ่นและทนต่อการยับได้ดี สวมใส่สบาย เพราะเส้นใย ที่สามารถ ดูดซึ่มความชื้นได้ดีแห้งเร็วไม่จับฝุ่นง่ายสามารถย้อมหรือพิมพ์สีได้หลายชนิด สามารถทอเป็นผ้าที่มีโครงสร้างหลากหลาย ทั้งชนิดที่เบาบางทั้งตัวดีไปจนถึงผ้าที่มีโครงสร้างแน่นหนัก ความแข็งแรง ทนทานสูง การทำความสะอาดผ้าไหมสามารถซักได้ ทั้งซักธรรมดาและซักแห้ง ขึ้นอยู่กับชนิดของ สีที่ใช้ย้อมผ้าและตกแต่งสำเร็จบนผ้า ในการดูแลผ้าไหมเพื่อยืดอายุผ้าไหมนั้นคือ ห้ามใช้สบู่และ ความร้อนจากเตารีด ที่สูงเกิน 171 องศาเซลเซียส จะทำให้ไหมอ่อนแอ ลงและเปลี่ยนสีเป็นสี เหลือง เช่นเดียวกับแสงแดดและเหงื่อที่มีผลต่อไหมในลักษณะเดียวกัน นอกจากนั้นไหมยังอาจถูก ทำลายได้ด้วยสารเคมีทั้งกรดและด่าง (สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, 2552)

2.2 ประวัติความเป็นมาของกิจการผ้าไหมบ้านคร้ว

ในปี ค.ศ.1946 จิม ทอมป์สัน ได้ปลดประจำการจากกองทัพของสหรัฐอเมริกาหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 ในระหว่างจิม ทอมป์สัน ยังคงใช้ชีวิตอยู่ในเมืองไทย โดยมีโครงการที่จะทำ อาชีพใหม่ ๆ ในประเทศไทย ขณะเดียวกันเขาเข้ารับมอบหมายให้ปรับปรุงโรงแรมโอเรียลเต็ลที่มี ชื่อเสียงที่สุดของกรุงเทพฯ ในสมัยนั้น ระหว่างจิม ทอมป์สัน อาศัยในเมืองไทย ได้เดินทางไปหลาย แห่งทาง ภาคอีสาน และได้เกิดความประทับใจกับอุตสาหกรรมการเลี้ยงไหมในครัวเรือน ซึ่งใน เวลานั้นการทอผ้าไหมได้รับผลกระทบ เนื่องจากเป็นสภาวะหลังสงคราม และมีการพัฒนา เครื่องจักรอุตสาหกรรมเพื่อการทอผ้าที่มีต้นทุนที่ถูกลง และผลิตได้มาก ซึ่งในเวลานั้นมีช่างทอผ้า เพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ยังคงรักษากรรมวิธีปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ย้อมด้าย, ทอผ้าใช้ในครัวเรือนและ จำหน่าย เมื่อ จิม ทอมป์สัน ได้เห็นคุณภาพของผ้าไหมทอมือ ก็รู้สึกประทับใจ ซึ่งนำไปสู่การศึกษา ผ้าไหมทอมือที่มีความแตกต่างจากผ้าไหมที่ผลิตจากเครื่องจักร เขาจึงได้ความคิดที่จะฟื้นฟูและ พัฒนากิจการทอผ้าไหมของไทย โดยความคิดที่ว่าหากมีการจัดการอย่างเหมาะสม ผ้าไหมไทย จะเป็นที่ยินยอมอย่างกว้างขวาง และเมื่อ จิม ทอมป์สัน กลับสู่กรุงเทพฯ เขาได้เริ่มเก็บรวบรวม ตัวอย่างผ้า และลวดลายผ้าไหมเก่าที่จะหาได้ในเวลานั้น รวมทั้งศึกษาข้อมูล เปรียบเทียบกับ ตัวอย่างในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร รวมถึงการขอคำปรึกษาจากมิตรสหายรวมทั้งศึกษา ด้วยตนเอง ใน ค.ศ. 1947 จิม ทอมป์สัน เริ่มเสาะหาช่างทอผ้า โดยส่วนใหญ่ช่างทอต่างเลิกอาชีพ ดังเดิมไปแล้ว ส่วนหนึ่งกระจัดกระจายไปยังตำบลอื่น ๆ เพราะการทอผ้าแบบเดิมมีรายได้น้อย จน ได้พบชุมชนทอผ้าแห่งหนึ่งที่ยังคงอยู่ในพระนคร คือ ชุมชนบ้านคร้ว ริมคลองแสนแสบ ซึ่งเป็น ชุมชนมุสลิม ท่ามกลางวัฒนธรรมพุทธศาสนาที่รายรอบ แต่ชุมชนบ้านคร้วก็ไม่ได้ทอผ้ากันอย่าง

เป็นอาชีพหลัก จากนั้นได้ขอคำปรึกษาจาก เจมส์ สกอตต์ ทูตพาณิชย์สหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งในตำแหน่งนี้มาก่อน ทั้งสองตกลงที่จะผลักดันการผลิตผ้าไหมแบบชีเรย์ และไม่ซ้าก็พัฒนาเป็นสินค้าส่งออกได้อย่างดี

ภาพที่ 2.1 จิม ทอมป์สัน เยี่ยมชมการทอผ้าที่ชุมชนบ้านครัว

หลังจากนั้นจิม ทอมป์สัน ได้กลับประเทศ สหรัฐอเมริกา และนำตัวอย่างผ้าไหมแบบดั้งเดิมที่เขาได้เก็บสะสมไว้ ไปเผยแพร่ที่ สหรัฐอเมริกา ด้วยวิธีการนำเสนอ ตัวอย่างเหล่านั้นแก่ แฟรงก์ คราวนินชีลด์ (Frank Crowninshield) บรรณาธิการของนิตยสาร Vanity แฟรงก์ ซึ่งสนิทสนมกันมาก่อน เพื่อผลักดันผ้าไหมไทยให้เข้าสู่วงการอุตสาหกรรมแฟชั่นได้ จากนั้นเขาได้รู้จักกับเอ็ดนา วูลแมน เชส (Edna Woolman Chase) ซึ่งภายหลังเป็นบรรณาธิการนิตยสาร Vogue ซึ่งเมื่อเชสได้เห็นผ้าไหมของช่างทอบ้านครัวก็รู้สึกชอบใจทันที และไม่ก็สัปดาห์ต่อมา เสื้อผ้าไหมที่ออกแบบโดยวาเลนตินา (Valentina) นักออกแบบเสื้อผ้าผู้มีชื่อเสียงของนิวยอร์กก็ได้ปรากฏลงในนิตยสาร Vogue อย่างสง่างามหลังจากนั้นจิมได้ก่อตั้งบริษัทขึ้นในปี ค.ศ.1948 และจิม ทอมป์สัน ส่งเสริมให้ชาวบ้านครัวทอผ้าและจำหน่ายผ้าอย่างอิสระ แล้วจึงไปรับซื้อโดยตรง เพื่อให้เกิดการแข่งขัน และคงคุณภาพไว้อย่างเดิม เขานั่งเรือจากฝั่งตรงข้ามไปยังชุมชนบ้านครัวทุกวัน เพื่อตรวจสอบผ้า ให้คำแนะนำ และซื้อผ้าทอเหล่านั้น กระทั่งช่างทอที่บ้านครัวมีฐานะดีขึ้น บางคนถึงมีฐานะในระดับเศรษฐี มีเครื่องอำนวยความสะดวกในบ้านครบครันกันถ้วนหน้าในเวลานั้น ในขณะเดียวกันธุรกิจผ้าไหมไทยเจ้าอื่นๆก็เริ่มฟื้นตัวขึ้นมาได้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558) ซึ่งปัจจุบันในชุมชนบ้านครัวนั้น ช่างทอก็ลดน้อยลงไปตามกาลเวลา และเหลือช่างทอที่ยังคงมีชื่อเสียง คือ กิจการผ้าไหมบ้านครัวในปัจจุบันนี้ซึ่งตั้งอยู่หลังที่โรงแรมเอเชีย

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ นั้นเอง ในปัจจุบัน กิจการผ้าไหมบ้านครัวได้ดำเนินกิจการมาถึง รุ่นที่ 4 คือ คุณ นิพนธ์ มนูญ์ ซึ่งปัจจุบันมีคนทอผ้าทั้งหมดในกิจการผ้าไหมบ้านครัวของคุณ นิพนธ์ เพียง 5 คน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันกิจการจะไม่ได้ส่งผ้าไหมให้กับ บริษัท จิม ทอมป์สัน แล้ว แต่คุณนิพนธ์ยังเข้าร่วม OTOP ของประเทศไทย และยังคงพัฒนาลวดลายผ้าทอ 2 ตะกอล ให้มีรูปแบบลวดลายหลากหลายขึ้น เช่น ผ้าทอลายลูกฟูก, ลายสายฝน, ลายเกล็ดเต่า, ลายเกล็ดเต่าหางกระดก, ลายลูกฟูกหางกระดก และลายลูกฟูกลายรี้ว ดังภาพที่ 2.2 – 2.6

ภาพที่ 2.2 ผ้าทอลายลูกฟูก

ภาพที่ 2.3 ผ้าทอลายสายฝน

ภาพที่ 2.4 ผ้าทอลายเกล็ดเต่า

ภาพที่ 2.5 ผ้าทอลายเกล็ดเต่าหางกระลอก

ภาพที่ 2.6 ลายลูกฟูกลายรี้ว

ภาพที่ 2.7 การสัมภาษณ์ คุณนิพนธ์ มนูญต์ 28 มีนาคม 2558

ภาพที่ 2.8 เศษเส้นด้ายไหมที่เหลือใช้จากการทอผ้า

ภาพที่ 2.9 เศษเส้นไหม (ด้ายยืน) หัวก็ที่จะสูญเสียไปในกระบวนการผลิต

ด้วยการพัฒนาลวดลายผ้าทอ 2 ตะกอนนั้นมีข้อจำกัดมาก โดยเฉพาะในระยะหลัง ที่ต้องมีการแข่งขันกันสูงมากเกี่ยวกับเรื่องลวดลายผ้าใหม่ ๆ คุณนิพนธ์ มนูญต์ นั้นไม่เคยคำนวณการสูญเสียของไหมเหลือทิ้งระหว่างกระบวนการผลิตมาก่อน แต่จากการสัมภาษณ์ นั้น คุณนิพนธ์

กล่าวว่า “ผ้าไหมเส้นเดียวที่ทอเสร็จนั้น จะมีน้ำหนักอย่างน้อย 65 กรัม / หลา แต่มาตรฐานการทอไหมเส้นเดียวของกิจการไหมบ้านคร้วจะอยู่ที่ 72-73 กรัม/หลา และ สำหรับไหมสองเส้นจะอยู่ที่ 85 กรัม/หลา และไหมเหลือทิ้งจากการทอ คือเส้นด้ายยืนจะมีความยาวอยู่ที่ 1-2 หลา ซึ่งความยาวในการสั่งของลูกค้าจะอยู่ที่ประมาณ 300 หลา ใช้เวลาทออยู่ที่ 15 วันต่อคน โดยคนทอผ้าจะทำงานกันทุกวัน โดยเฉลี่ยถ้าไม่มีเทศกาลใดๆ เท่ากับว่า ภายในหนึ่งเดือน จะมีเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง ต่อคน 4 หลาจำนวนคนทอของกิจการบ้านคร้วมีทั้งหมด 5 คน(นิพนธ์, 2558) เท่ากัน $4 \times 5 = 20$ หลา ต่อเดือน โดยหากสามารถนำกลับมาทอใหม่ได้จะได้ผ้าไหมจำนวน 22 หลา หากคิดเป็นราคาผ้าไหมสี่พื้นราคาต่ำสุดของกิจการบ้านคร้วอยู่ที่ หลาละ 700 บาท เท่ากับ $22 \times 700 = 15,400$ บาท/เดือน รวมเป็นไหม ที่เหลือทิ้งมีราคาทั้งหมดต่อปีเท่ากับ 184,800 บาท

ภาพที่ 2.10 การทอผ้าในกิจการบ้านคร้ว

2.3 ชุตราตรี

2.3.1 ความหมายของชุตราตรี

พวงผกา (2540) กล่าวว่า เดิมทีชุตราตรีมีประวัติความเป็นมาอยู่ในการแต่งกายสตรีไทย ว่า ด้วย เครื่องราตรีสมโสร โดยมีความหมายว่า เครื่องแต่งกายซึ่งต้องใช้สำหรับงานพระราชพิธีหรืองานสโมสรสันนิบาตต่างๆซึ่งมีหมายประกาศ คำสั่ง ระเบียบแบบแผน ที่อาจะนำมาตามบัตรเชิญหรือคำชักชวนให้เหมาะสมกับงานพิธีหรือ งานเลี้ยงต่างๆ โดยจะเรียกว่า เครื่องแต่งกายราตรีสมโสร ชุตราตรีคือเสื้อผ้าที่ใส่ไปงานราตรีเป็นชุดที่ผู้หญิงสวมใส่

2.3.2 ประเภทชุดราตรี

2.3.2.1 ชุดราตรีแบบไม่เป็นพิธีการ ชุดลักษณะนี้ไม่เน้นความหรูหรา หรือรูปแบบที่ออกแบบให้มีลักษณะพิเศษ ไม่โดดเด่นมากนัก อาจมีรูปแบบเรียบง่ายแต่ดูเหมาะสมกับสถานที่และเจ้าของงาน เพราะเป็นชุดที่ใช้ในกรณีที่ไม่น่าเป็นพิธีการ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์กับครอบครัวหรือมิตรสหาย

2.3.2.2 ชุดราตรีแบบเป็นทางการ เป็นชุดที่ใช้ในงานที่มีระเบียบ พิธีการ ควรออกแบบให้มีความหรูหรา สง่างาม เป็นการแสดงให้เห็นถึงฐานะของผู้สวมใส่ และให้เหมาะสมกับสถานที่และเจ้าภาพ เช่น งานราชพิธี ในเป็นโอกาสพิเศษ (พวงผกา, 2540) โดยได้รับเทรนด์แฟชั่นปี 2016-2017

2.3.3 เทรนด์แฟชั่น ปี 2016

เทรนด์แฟชั่นเข้ามามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบโดยใช้เทรนด์ปี 2016 โดยคัดเลือก แรงบันดาลใจที่มีความเหมาะสมกับลักษณะสังคมของยุคปัจจุบัน โดยเทรนด์ที่ผู้ศึกษาเลือกนั้น มีชื่อแนวความคิดที่ว่า “ยุคแห่งการผสมผสาน” คือความหลากหลายทางวัฒนธรรมใหม่นำ เสนอถึงการมองที่หลากหลายในลักษณะลูกผสม ผ่านพลวัตและการผสมผสานของอัตลักษณ์ที่ไม่ได้เป็นหนึ่งเดียวชัดเจนหรือการแยกขาดออกจากอัตลักษณ์อย่างอื่นโดยสิ้นเชิง หรือผ่านการผลิตซ้ำในรูปแบบเดิมอย่างต่อเนื่อง (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, 2558)

ภาพที่ 2.11 ภาพการผสมผสานระหว่างเชื้อชาติ

ที่มา: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (2558)

ใช้มุมมองความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่านมุมมองหลังและกลืนอายุวัฒนธรรมของครอบครัวสะท้อนสู่ผลงานแฟชั่นที่ผสมผสานตัวตนของผู้เป็นแม่ที่เติบโตมาจากในแถบทะเลแคริบเบียนด้วยเฉดสีของเขตร้อนในซีกโลกตะวันตกภาพการออกแบบจาก ที่มีการออกแบบในแนวคิดผสมผสานระหว่างลวดลายและเสื้อผ้าย้อนยุค

ภาพที่ 2.12 คอลเล็กชันเครื่องแต่งกายโดย Stella Jean

ที่มา: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (2558)

ภาพที่ 2.13 ภาพการผสมผสานการออกแบบห้องครัว กับวัสดุเครื่องใช้แบบดั้งเดิม

ที่มา: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (2558)

ซึ่งเทรนด์ที่ผู้ศึกษาได้หยิบยกมาใช้นี้ยังมีความสอดคล้องกับเทรนด์ในปี 2017 ในด้านของสีและ วิธีการสร้างงานแฟชั่นที่ใช้ความประณีตอีกด้วย

ภาพที่ 2.14 เทรนด์สีและรูปแบบการตกแต่งที่ประณีต ปี 2017

ที่มา: fashionvignette (2558)

2.3.4 การออกแบบเสื้อผ้า

การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายตรงกับ คำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Fashion Design หรือ Costume Design หมายถึง การใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย โดยมีแรงบันดาลใจจากสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น ธรรมชาติ รูปทรงสิ่งแปลกใหม่ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ในปัจจุบัน หรือการนำแบบเสื้อผ้าในสมัยโบราณมาดัดแปลงให้เข้ากับยุคสมัย ทั้งนี้จะต้องมีประโยชน์ด้านการใช้สอยและความงามเป็นสำคัญ ตลอดจนการแสดงให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าด้านวัฒนธรรม ประเพณี และความนิยมของคน ในยุคนั้นๆ โดยใช้หลักการออกแบบทางศิลปะเข้าช่วย และคำนึงถึงความต้องการด้านต่างๆ ตลอดจน ค่านิยม ประโยชน์ใช้สอย ความเหมาะสม และความทันสมัย (จารุพรรณ, 2543)

2.3.5 หลักการออกแบบเสื้อผ้า

จิตติมา (2555) หลักในการออกแบบเสื้อผ้า แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

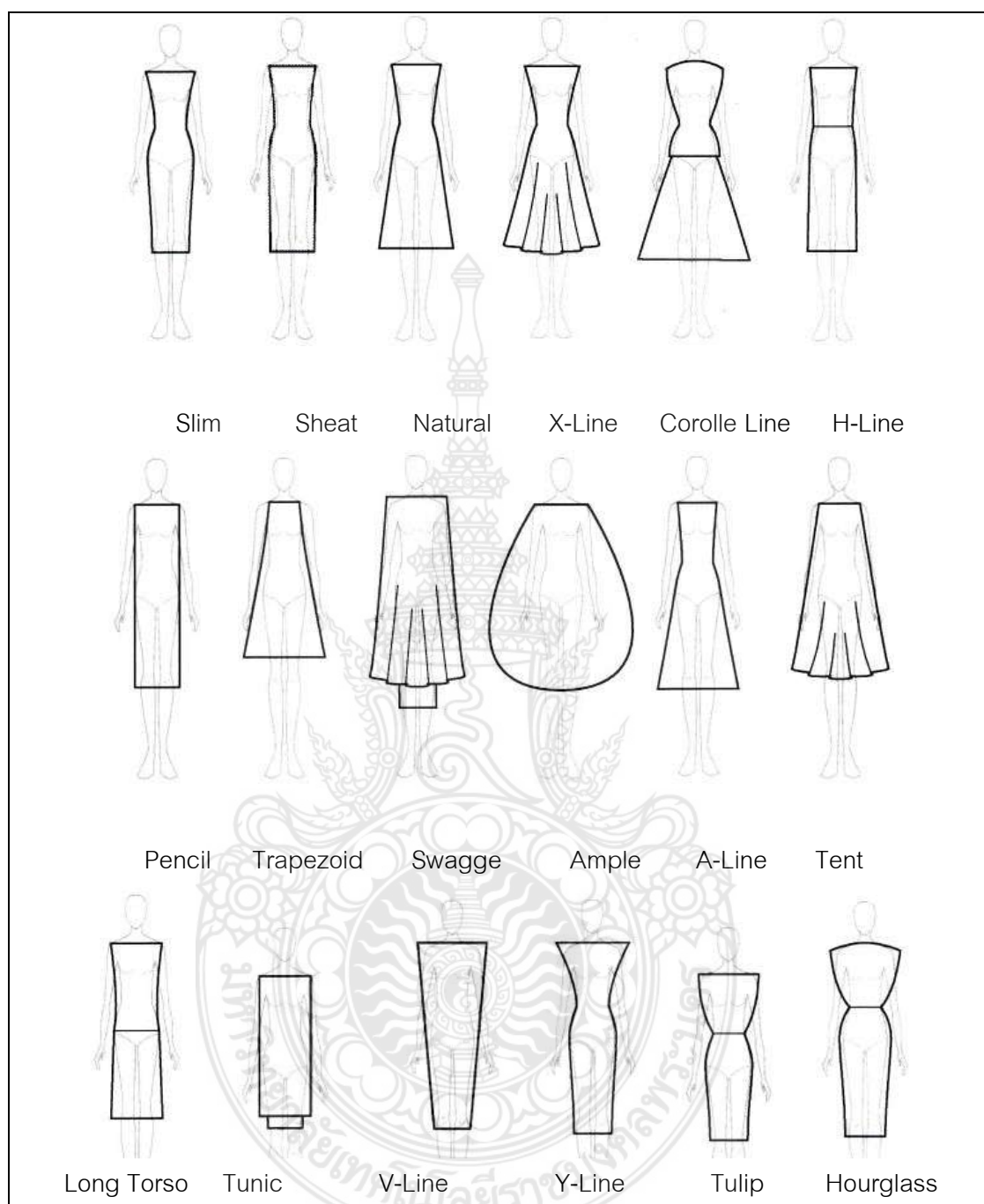
2.3.5.1 การออกแบบโครงสร้าง (structure design) ในการออกแบบเสื้อผ้าส่วนใหญ่ จะต้องมีการออกแบบจากโครงสร้างเป็นพื้นฐาน หมายถึง การออกแบบที่ประกอบด้วย

ขนาด (size) รูปทรง (form) สี (color) และผิวสัมผัส (texture) ของเสื้อผ้า รวมถึงชนิดของตะเข็บ, ปก, แขน, กระเป๋ และส่วนรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ ซึ่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเสื้อผ้านั้นๆ จะขาดส่วนใดไปไม่ได้ อาจกล่าวได้ว่า การนำชิ้นส่วน อันเป็นโครงสร้างแต่ละชิ้นมาเย็บตะเข็บต่อกันจะสามารถเป็นเสื้อผ้าที่สมบูรณ์ได้ การออกแบบโครงสร้างในการออกแบบเสื้อผ้านั้นนับว่ามีความสำคัญอันดับแรก เพราะถ้าเสื้อผ้าที่ได้รับการออกแบบด้วยโครงสร้างที่ดี มักจะจัดเป็นเสื้อผ้าชั้นสูง และยังได้รับความนิยมเป็นเวลานาน

2.3.5.2 องค์ประกอบของการออกแบบเสื้อผ้า องค์ประกอบที่สำคัญ มีดังนี้

1) เส้นกรอบนอก (silhouettes) คือ โครงสร้างเสื้อผ้า ที่ปรากฏเป็นภาพจากการมองเห็น ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนต่างๆ ของแบบตัด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำสู่กระบวนการตัดเย็บ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเสื้อผ้า มีผลต่อความรู้สึก จนเกิดความพึงพอใจในการสวมใส่ (สาคร,2553) เส้นกรอบนอก มีบทบาทสำหรับการออกแบบเสื้อผ้า นอกจากจะเป็นตัวกำหนดโครงร่างภายนอกของเสื้อผ้าแล้ว เส้นกรอบนอกของเสื้อผ้าจะทำให้เกิดความประทับใจต่อผู้พบเห็น และเส้นกรอบนอกยังส่งผลต่อส่วนต่าง ๆ ของเสื้อผ้าด้วย (ศรีนวล,2529) เส้นกรอบนอกจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ในการออกแบบ เส้นกรอบนอกมีหลายรูปแบบสรุปได้ดังนี้ (20 เทรนด์แฟชั่นระดับโลก,2555)

ภาพที่ 2.15 ภาพเส้นกรอบนอก

ที่มา : 20 เทรนด์แฟชั่นระดับโลก (2555)

2) เส้น (Line) หมายถึง เกิดจากจุดที่เรียงต่อกันในทางยาวหรือการลากเส้นไปยังทิศทางต่าง ๆ มีหลายลักษณะ เช่น ตั้ง นอน เฉียง (สาวิตรีและศศิธร, 2552) เส้นเกิดจากจุดหลายจุดเชื่อมต่อกันหรือหมายถึงจุดหลาย ๆ จุดที่เคลื่อนไหวไปในบริเวณว่างบนระนาบผิวของสิ่งต่าง ๆ และทั้งร่องรอยของการเคลื่อนไหวนั้นอยู่บนระนาบผิวให้เห็นได้ เส้นสามารถแสดงถึงความสงบ ความมั่นคงและความเคลื่อนไหว ความเร็วได้ เส้นในลักษณะต่าง ๆ กันเมื่อนำมาประกอบกันช่วยทำให้เห็นรูปร่างและลวดลายได้ เช่น ลายกนก บางครั้งเส้นอาจทำให้เกิดภาพลวงตาได้นักออกแบบจึงควรพยายามรักษาถึงสมบัติเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการสร้างงานออกแบบ (มานิช, 2549) เส้นที่ใช้ออกแบบมีดังนี้

3) เส้นตรงแนวดิ่ง (Vertical Lines) ให้ความรู้สึกแข็งแรง มั่นคง เป็นเส้นที่แสดงถึงความสง่าเหมาะสำหรับคนอ้วนเตี้ย (เจียมจิต, 2546) เป็นเส้นที่นิยมกันมากในหมู่ผู้ที่ต้องการมีรูปร่างที่สูงโปร่ง (ศรีนวล, 2532)

4) เส้นตรงแนวนอน (Horizontal Lines) เป็นเส้นแสดงถึงความกว้าง ความสงบ ความนิ่งเฉย แบบเสื้อที่ใช้เส้นตรงแนวนอนเหมาะสำหรับคนผอมสูงซึ่งจะพรางตาให้ดูอ้วนขึ้นหรือเตี้ยลง

5) เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม (Diagonal Lines) เป็นเส้นที่แสดงถึงความเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง เส้นเฉียงจะช่วยพรางตาได้หลายความรู้สึก เช่น ทำให้ดูสูงขึ้น เตี้ยลง อ้วนขึ้นหรือผอมลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของเส้นและมุมของเส้นทแยงนั้น ๆ กล่าวคือ เส้นทแยงมุมยาวจะช่วยให้อู่ออกขึ้น เส้นทแยงมุมสั้นจะทำให้บริเวณนั้นดูกว้าง (เจียมจิต, 2546)

6) เส้นโค้ง (Curved Line) คือ เส้นที่ลากในลักษณะโค้งเส้นโค้งให้ความรู้สึกอ่อนหวานนุ่มนวล คลายความกระด้าง ถ้าเปรียบกับธรรมชาติจะให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่สงบนิ่ง นอกจากนั้นยังให้ความรู้สึกคล่องแคล่วมากขึ้นตามแนวเส้นโค้งที่ขยายกว้างเพิ่มขึ้น (เจียมจิต, 2546)

2.3.5.3 การออกแบบตกแต่ง (Decorative Design)

การออกแบบตกแต่ง เป็นการตกแต่งเพิ่มเติมจากแบบโครงสร้างเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับเสื้อผ้า การปัก การติดระบาย การติดกระดุม การติดฝากระเป๋าวีลดอกไม้กับ ผ้าพันคอ ตลอดจนเข็มขัด โดยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ซึ่งการออกแบบตกแต่งในลักษณะนี้มักใช้กับงานที่ไม่ต้องการฝีมือการตัดเย็บเท่าใดนักสิ่งที้นำมาตกแต่งเพิ่มเติม การตกแต่งบางอย่างสามารถเปลี่ยนย้ายไปใช้กับเสื้อผ้าตัวอื่นได้ การออกแบบตกแต่งเพิ่มเติมควรคำนึงถึงหลักการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) ส่วนตกแต่งจะต้องช่วยเสริมแบบเสื้อจากโครงสร้างเดิมให้เด่นขึ้น
- 2) ส่วนตกแต่งต้องสัมพันธ์กับเส้นบนโครงสร้างของแบบเสื้อ
- 3) ส่วนตกแต่งเพิ่มเติมจะต้องสัมพันธ์กับผิวสัมผัสของผ้าที่ใช้การตัดเย็บ
- 4) การใช้ส่วนตกแต่งควรใช้ไม่เกิน 1 หรือ 2 แห่ง ในแบบเสื้อ
- 5) สีของวัสดุตกแต่ง ควรเลือกใช้สีที่มีความผสมผสานกับสี และ ลวดลายของผ้าที่เป็นโครงสร้างของเสื้อ
- 6) ขนาดของวัสดุตกแต่ง ควรมีความสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ที่ต้องการออกแบบตกแต่ง
- 7) การตกแต่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของวัสดุและประโยชน์ใช้สอย (จิตติมา, 2555)

จากการศึกษาของผู้ศึกษา เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า หลักการออกแบบสามารถแยกเป็นหลักใหญ่ๆ ได้ 2 ลักษณะ คือ การออกแบบโครงสร้าง ซึ่งมีโครงสร้างเป็นแบบ พื้นฐาน หมายถึง ขนาด(Size), รูปทรง(form), สี(color) และ ผิวสัมผัส(Texture) ของเสื้อผ้า และการออกแบบตกแต่ง ซึ่งการตกแต่งนี้เองสามารถเพิ่มคุณค่าให้แก่ชุดเสื้อผ้าได้ โดยการตกแต่งนั้นควรตกแต่งไม่เกิน 2 แห่งในชุดเดียวกัน สีและวัสดุที่นำมาตกแต่ง ควรมีความผสมผสานกับสี และลวดลายของผ้าที่เป็นโครงเสื้ออีกประการหนึ่งของวัสดุตกแต่ง ควรมีความสัมพันธ์กับ ขนาดพื้นที่ ที่ตกแต่งรวมถึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับโครงเสื้อผ้าเช่นกัน (จิตติมา, 2555)

2.4 ความรู้เรื่องงานสาน

2.4.1 ประวัติความเป็นมาของการสาน

เครื่องจักสานมีมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งมีการค้นพบกระจายอยู่ทั่วโลก ทั้งแถบยุโรปและเอเชีย โดยส่วนใหญ่ที่ค้นพบ จะเป็นการใช้วัสดุที่มีมากในแถบนั้นๆ มาขัดสาน ในลักษณะยกหนึ่ง ช่อหนึ่ง ในแถบลุ่มแม่น้ำเมโสโปเตเมีย นักโบราณคดีได้พบเครื่องปั้นดินเผาที่มีอายุประมาณ 2,000 - 3,000 ปี ก่อนคริสตกาล โดยภาชนะดินเผานั้นมีลวดลาย ภายนอกแบบเครื่องจักสาน(ครายพิมพ์ลาย) ปรากฏอยู่ จึงสันนิษฐานว่า ยุคแรกของการทำเครื่องปั้นดินเผาจะมีวิธีการใส่ดินเหนียวลงภายในเพื่อให้เครื่องจักสานเป็นโครงของเครื่องปั้น เมื่อดินเหนียวแห้งและแข็งตัว จึงนำไปเผาไฟ ภาชนะจักสานจะไหม้กลายเป็นเถ้าเหลือไว้แต่ภาชนะดินเหนียวที่มีลวดลายของจักสานปรากฏอยู่ภายนอกภาชนะ (วิบูลย์, 2532)

ในประเทศไทยค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับการทำเครื่องจักสานทำจากไม้ไผ่ เป็นลายขัดสองเส้น ประมาณอายุราว 4,000 ปี ซึ่งเป็นเครื่องจักสานที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดเมื่อเทียบกับ

แอฟริกา อเมริกา และในเอเชีย เครื่องจักสานในยุคแรกๆ นั้น มีรูปทรงอย่างง่ายทำจากวัสดุธรรมชาติที่มีในพื้นที่นั้นๆ เพื่อใช้สอย เเท่าที่มนุษย์ยุคนั้นๆ จะคิดค้นขึ้นมาได้ การสานในยุคแรกๆ ก็เช่นกัน เป็นการสานโดยใช้วิธีอย่างง่ายโดยจากการค้นพบส่วนใหญ่ คือวิธี ชัดสานธรรมดา คือ ยกหนึ่ง ช่มหนึ่งนั่นเอง โดยจะสานขึ้นมาเป็นแผง หรือ แผ่นเรียบๆ สำหรับปูลาด หรือใช้เป็นผ้าบ้าน ที่อยู่อาศัยก่อนจะพัฒนามาเป็นภาชนะประเภทตะกร้าทรงกระบอกอย่างง่ายๆ และพัฒนาให้มีรูปทรงที่อ่อนช้อยและมีการพัฒนาลวดลายที่สวยงามตามมาในภายหลัง (วิบูลย์, 2532)

การทำเครื่องจักสานเป็นศิลปหัตถกรรมประเภทหนึ่งที่มีทำกันอย่างแพร่หลาย สืบทอดจนกลายเป็นหนึ่งวัฒนธรรมของไทยและมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามพื้นที่ ดังจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์หัตถกรรมงานสานของแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ซึ่งเกิดจากวัตถุดิบที่มีมากของแต่ละภาคของไทยเช่นกัน ดังจะยกตัวอย่างดังนี้ (ชนัญชิตา, 2557)

2.4.1.1 งานสานในภาคกลาง

1) เครื่องจักสานที่ทำด้วยหวายและไม้ไผ่ ในภาคกลางไม่นิยมนำไม้ไผ่ มาทำผ้าบ้าน แต่นิยมนำมาทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน เช่น นั่งร้าน สำหรับนั่งเล่นใต้ถุนบ้าน หรือนำมาทำเป็นภาชนะใส่อาหารที่เฝาะจะด้านนอกเช่น ข้าวหลาม และของใช้ในครัวเรือนเช่น ฝาชี และที่รองของร้อน เป็นต้น ส่วนหวายนั้นทางภาคกลางนิยมนำมาทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ ที่ออกแบบให้ดูทันสมัย เพื่อตกแต่งบ้านมีทั้งวิธีสานที่เป็นแบบดั้งเดิมคือลวดลายพื้นฐานต่างๆ และวิธีการสานที่เป็นลวดลายการสานอย่างอิสระ

2) เครื่องจักสาน กก และผักตบชวาเป็นเครื่องจักสานพื้นบ้านที่นิยมนำมาทำเป็นข้าวของเครื่องใช้ เพื่อการตกแต่งที่ถูกพัฒนาในช่วงหลังอย่างมากดังปรากฏให้เห็นทั่วไป จากตะกร้าธรรมดา แต่งเติมหูหิ้วด้วยสายหนัง สานด้วยการขัดกันธรรมดาแต่เปลี่ยนรูปทรง และมีการย้อมสีเพิ่มก็ทำให้ งานจักสานจาก กก และผักตบชวา กลายเป็นกระเป๋าแฟชั่นขึ้นมาทันทีแม้จะได้รับความนิยมอย่างสูงในช่วงเวลาหนึ่ง แต่ในปัจจุบัน ช่างสานภาคกลางยังคงมีงานสานออกมาจำหน่ายกันอยู่อย่างต่อเนื่อง

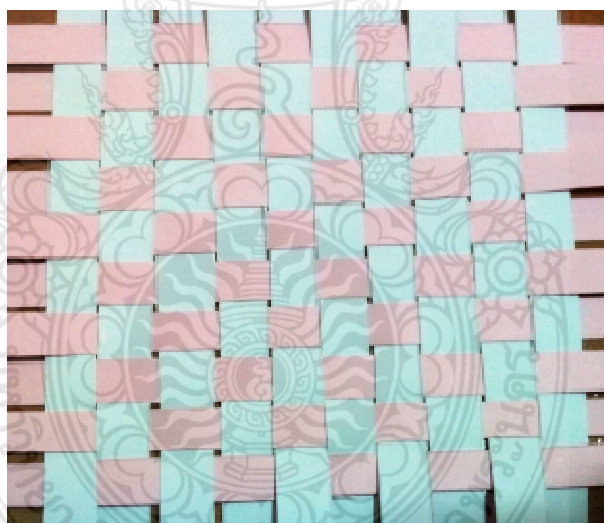
3) เครื่องจักสานที่ทำจากใบมะพร้าว ภาคกลางเต็มไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่หลากหลายใบมะพร้าวเป็นอีกวัตถุดิบหนึ่งที่ช่างสานภาคกลางนำมาใช้ทำเป็นบรรจุผลิตภัณฑ์ชั่วคราวได้อย่างสวยงาม โดยเฉพาะเน้นไปที่ของเล่นที่ทำจากใบมะพร้าว เช่น สาน ตักแตน, สานนก เป็นต้น (ชนัญชิตา, 2557)

2.4.2 ลวดลายการสาน

ลวดลายที่ใช้ในการจักสาน เครื่องจักสานของไทย แบ่งตามลักษณะการใช้งาน และลักษณะที่แตกต่างกันออกไปได้ 3 ลักษณะคือ (นิกร,2525)

2.4.2.1. ลวดลายพื้นฐาน ถือเป็นลวดลาย สำหรับการจักสานทั่วไป ช่างจักสาน ทุกคน ที่จะทำงานจักสาน จะต้องเรียนรู้ลวดลายพื้นฐาน โดยสามารถสานได้อย่างแม่นยำ จึงจะข้ามไปใช้ลวดลายอื่นๆลวดลายพื้นฐาน ซึ่งเป็นลวดลายที่มีกฎเกณฑ์เฉพาะ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ มีดังนี้ ลายขัด คือ ลายที่ยก 1 ดอก ข่ม 1 ดอก สลับกันเรื่อยไปใช้สานกระสอบ ตะกร้า กระบุง ไช ช้อง เป็นต้น

1) ลายขัด คือการสานด้วยวิธีขึ้นยกหนึ่ง ข่มหนึ่ง เป็นลวดลายที่ไม่มี ความซับซ้อนเป็นลวดลายแรกที่ใช้ในการฝึกฝนก่อน หัดสานลวดลายพื้นฐานต่อไป เพื่อให้ผู้ฝึกมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสานเบื้องต้นก่อนลายขัดมีความแข็งแรงในการใช้งาน เพราะไม่เกิดการ ข้ามของตัววัสดุมากจึงทำให้ยึดเกาะกันได้ดี ดังภาพที่ 2.16

ภาพที่ 2.16 ลายขัด

2) ลายสอง เป็นลวดลายที่พัฒนามากจากลายขัด หากแต่เป็นลวดลายพื้นฐานหนึ่ง ที่ต้องฝึกฝนเช่นเดียวกับลายขัด เพื่อเพิ่มความชำนาญ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในการสานงานฝีมือ ที่มีความซับซ้อนขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งลายสองนั้นจะเกิดลวดลายที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความแข็งแรงในการยึดเกาะ ดังภาพที่ 2.17

ภาพที่ 2.17 ลายสอง

3) ลายสามนั้นจะเกิดลวดลายที่มีลักษณะเฉพาะตัวมากกว่า ลายสอง เริ่มมองเห็นลวดลายขัดกันของตัววัสดุได้ชัดเจน มีการยึดเกาะที่เบาบางลงแต่ยังคงความแข็งแรงไว้ เป็นลวดลายพื้นฐานหนึ่ง ที่ต้องฝึกฝนเช่นเดียวกับอื่นๆ เพื่อเพิ่มความชำนาญ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในการสานงานฝีมือ ที่มีความซับซ้อนขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ดังภาพที่ 2.18

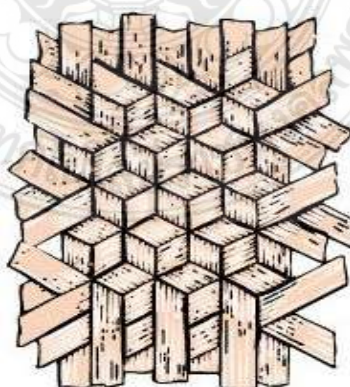
ภาพที่ 2.18 ลายสาม

4) ลายคุบหรือลายกูป หากมองลักษณะลวดลายจะคล้ายกับการนำวัสดุ มาขัดที่ ละสองเส้นคล้ายลายสอง แต่หากว่าสังเกตถึงลักษณะลวดลายจะพบว่า ในการขัดกันนั้นต้องขัดที่ละเส้น สลับทั้งด้านบนและด้านล่าง มีความซับซ้อนกว่าลวดลายขัด, ลายสอง, ลายสาม อยู่มากแต่ยังคงอยู่ใน ลักษณะของลายขัดซึ่งลายคุบหรือลายกูปนั้นจะมีความแข็งแรงถึงแม้จะมองลักษณะภายนอกแล้วจะดูไม่มีความยึดเกาะที่ดีก็ตาม ดังภาพที่ 2.19

ภาพที่ 2.19 ลายคุบหรือลายกูป

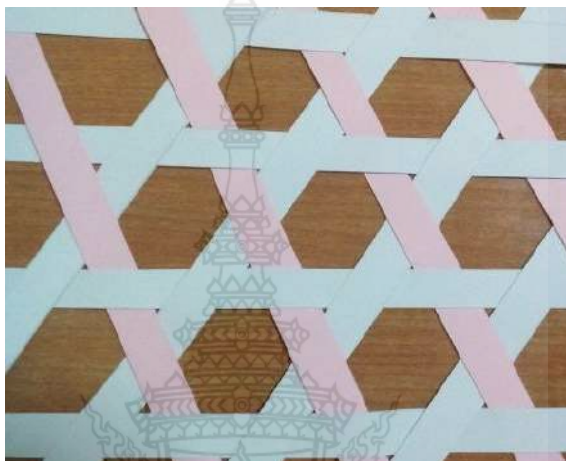
5) ลายเกล็ดเต่า เป็นลวดลายที่ซับซ้อนมากในลายพื้นฐานที่สุดก็ว่าได้ เพราะจากการที่ผู้วิจัยได้ทดลองทำการสานตนเองนั้นทำให้ทราบว่า ลวดลายเกล็ดเต่าลวดลายทั้งสองด้านต้องเหมือนกันจึงจะหมายความว่าสานได้ถูกต้องแล้ว แต่ด้วยลวดลายมีความสวยงาม และความซับซ้อนนี้เองจะยิ่งทำให้ผู้ฝึกหัดการสานมีทักษะที่มากขึ้นในการสานเพื่อนำไปพัฒนาลวดลายของตนเองต่อไปดังภาพที่ 2.20

ภาพที่ 2.20 ลายเกล็ดเต่า

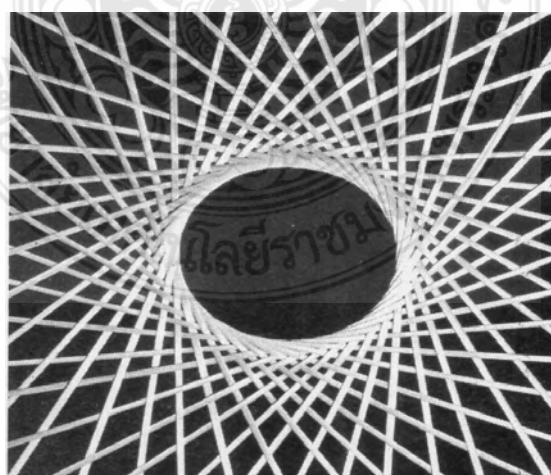
ที่มา: Encyclopaedia Britannica (2537)

6) ลายตาชะลอม ถือเป็นลวดลายที่คนไทยจะคุ้นเคยที่สุดอีกหนึ่งลวดลายก็ว่าได้ เพราะในปัจจุบันยังคงมีการสานเพื่อนำมาใช้งานอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสานเพื่อเป็นบรรจุภัณฑ์ ของฝากต่างๆ เป็นต้น ลายตาชะลอม นั้น มีความแข็งแรงมากเพราะในสมัยก่อน นั้นมักสานชะลอมไว้เพื่อใช้บรรจุสิ่งของขณะเดินทางไกล ดังภาพที่ 2.21

ภาพที่ 2.21 ลายตาชะลอม

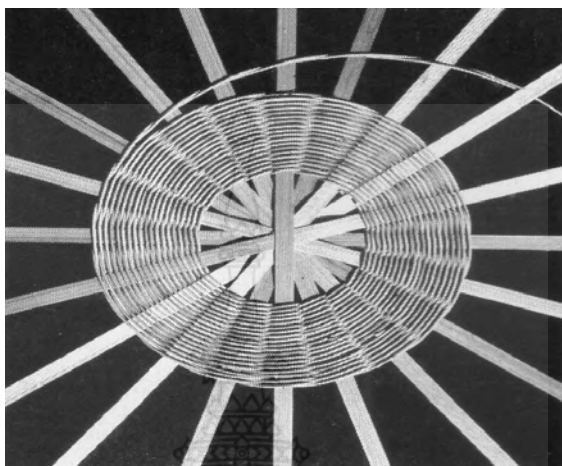
7) ลายสุม เป็นลายแม่บทอีกหนึ่งลายที่มีความสวยงาม มีการสานที่แตกต่างออกไป จากลักษณะของรูปแบบการขัดกันในลักษณะที่ต่างออกไป ดังภาพที่ 2.22

ภาพที่ 2.22 ลายสุม

ที่มา: นิกร (2525)

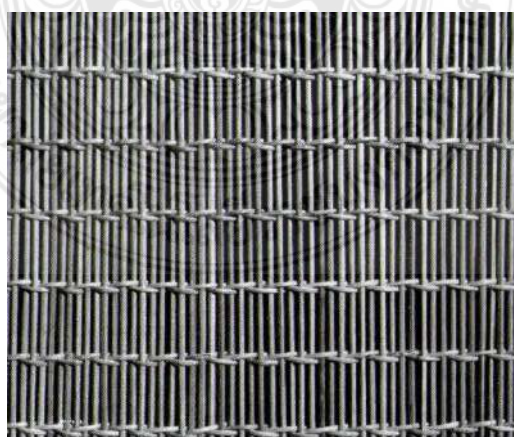
8) ลายเวียนรัศมี มีลักษณะการสานที่เป็นวงกลม หรือในลักษณะเวียนควบคู่ไปกับการใช้หวายในการพันรอบแกนไฟ ดังภาพที่ 2.23

ภาพที่ 2.23 ลายเวียนรัศมี

ที่มา: นิกร (2525)

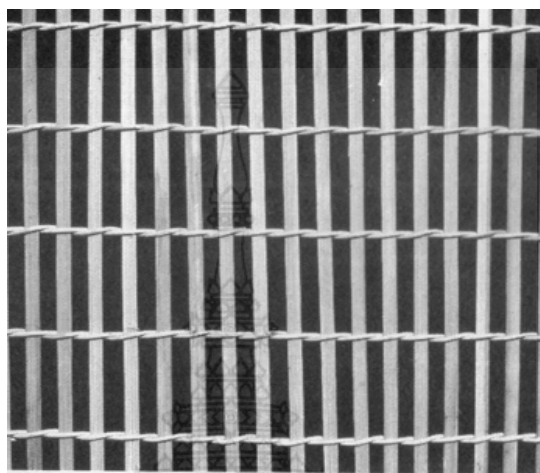
9) ลายปลอกสาม เองก็มีความแตกต่างจากลวดลายแม่บทอื่นๆ เช่นกัน ลายปลอกสามนั้นจากการศึกษาของผู้วิจัย ชื่อลายปลอกสามน่าจะมีความเป็นไปได้ที่จะมาจากลักษณะการสานที่ใช้หวายสามเส้นขัดไปมาเพื่อยึดเกาะวัสดุให้มีความแน่นและทนทานมากขึ้น ดังภาพที่ 2.28

ภาพที่ 2.24 ลายปลอกสาม

ที่มา: นิกร (2525)

10) ลายกลมสอง นั้นถ้ามองผิวเผินจะมีลักษณะเหมือน ลายปลอกสาม แต่มีความแตกต่างกันตรงที่ใช้หวายเพื่อการยึดเกาะเพียงสองเส้นเท่านั้น โดยการพันไปมาสลับกันไปกับวัสดุตัวตั้งนั่นเอง ดังภาพที่ 2.25

ภาพที่ 2.25 ลายกลมสอง

ที่มา: นิกร (2525)

2.4.2.2. ลวดลายพัฒนา เป็นลายที่พัฒนามาจากลายพื้นฐาน แต่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ลักษณะเด่นของลายพื้นฐานยังปรากฏชัด ส่วนลายจะเปลี่ยนแปลงเป็นรูปร่างง่าย ขึ้นลายดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาดของช่างสานไทยแต่โบราณที่รู้จักดัดแปลง และพัฒนา ลายสานต่างๆ เหล่านี้ให้มีรูปแบบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างเหมาะสมและสวยงามขึ้น เช่น ลายลอนน้ำ ลายดีห่อหมก และลายดีตะแคง

2.4.2.3. ลวดลายประดิษฐ์เป็นลายสานที่ช่างสานประดิษฐ์ขึ้น ให้เป็นลวดลายต่างๆ ตามความรู้สึกนึกคิดของช่างสานเอง โดยอาศัยลายแม่บทและลายพัฒนาเป็นหลักในการสาน กฎเกณฑ์ของลายแม่บทและลายพัฒนายังคงอยู่บ้าง แต่ไม่แน่นอนเสมอไป การใช้ตอกสีขนาดต่างๆ สานและประดิษฐ์ให้เป็นลายที่มีลักษณะสวยงามตามขนาดของตอกและสี และลวดลาย แม้ว่าจะยังคงลักษณะของลายแม่กับลายพัฒนาไว้ก็ตาม ยังหมายถึงลายประดิษฐ์ด้วย เพราะอาศัยลวดลายเป็นหลักในการสาน ดังนั้นช่างสานไทยโบราณจึงได้แสดงออกถึงศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ตลอดจนอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดไว้ในลายสานได้อย่างงดงาม เช่น ลายขิดตาแมว, ขิดดอกจัน, ขิดขอ, ลายพัดและ ลายเสือกระจูด เป็นต้น (นิกร, 2525)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจา (2555) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสารบ้านโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ของงานหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสารและเพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูองค์ความรู้งานหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสารไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของบ้านโพหัก โดยมุ่งศึกษาประเด็นที่กระบวนการผลิต อัตลักษณ์เครื่องจักสานอาสาร การสานและลวดลาย การตกแต่ง และรูปแบบแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสาร งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อ งานวิจัยของผู้ศึกษาเป็นอันมากทั้งยังยืนยันได้ถึงการสูญหายไปของงานสาน และทำให้ต้องกลับมาให้ความสนใจและฟื้นฟูหัตถกรรมชนิดนี้ ขั้นตอนการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือการศึกษาลวดลาย การจัดการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปรูปแบบอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาของหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสาร บ้านโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยแนวความคิดของงานวิจัยนี้ คือการฟื้นฟู และพัฒนาในกลุ่มย่อยของบ้านโพหัก แต่หากมีแนวคิดที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ศึกษาหันมาเห็นด้านการผสมผสานของ งานแพชชั่น และงานหัตถกรรมสาน ทั้งนี้งานวิจัยนี้ยังได้ให้ความรู้เกี่ยวกับลวดลายสาน ที่แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคของไทย อีกด้วย

อังกาบ (2552) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการประเภทและรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากผ้าทอมือ จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้จำหน่ายและผู้บริโภค มีปัจจัยหลักที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า คือ คุณที่ประโยชน์ใช้สอย ร้อยละ 41.45 และเลือกที่ดูดี สวยงามมีคุณค่า ร้อยละ 29.97 และจากผลการศึกษาพบว่ามีความต้องการผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ ประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ร้อยละ 55.98 ซึ่งประกอบไปด้วย ผ้าปูโต๊ะ ที่รองจาน ผ้าเช็ดปาก ของใส่ชั้นลิ้นชัก และกล่องกระดาษเช็ดมือ โดยเลือกขนาดที่ใช้นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่ 4 – 6 ที่นั่ง ร้อยละ 74.81 และมีความต้องการใช้สีน้ำเงินหรือฟ้า ร้อยละ 58.12 และสีขาวหรือครีม ร้อยละ 25.20 ผู้จำหน่ายและผู้บริโภคมีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่นกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าทอมือ จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับผักตบชวามากที่สุด ร้อยละ 28.63 และรองลงมา คือไม้สัก ร้อยละ 21.37 ประกอบกับผลการออกแบบและพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากผ้าทอมือ จังหวัดอุดรธานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เลือกแบบที่จะนำมาผลิต ได้แก่รูปแบบที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเหมาะสมทางด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความสวยงาม และด้านความเป็นไปได้ในการผลิตเชิงพาณิชย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ไอรดา (2557) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการออกแบบและพัฒนาชุดทำงานสตรีด้วยเทคนิคการจับจีบ จากผ้าทอลายดอกป๊อบ จังหวัดพิษณุโลก พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วน

ใหญ่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีตำแหน่งหน้าที่พนักงาน และ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เคยซื้อและเคยใช้ เสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกาย จากผ้าทอลายดอกปืบ เหตุผลในการตัดสินใจเลือกซื้อชุดทำงาน คือ ซื้อเมื่อชอบ ความถี่ในการซื้อ คือ ซื้อทุกเดือน และราคาของชุดทำงานที่เลือกซื้อมีราคา 500-1,000 บาทต่อตัว ผลการวิเคราะห์ ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อชุดทำงานสตรี พบว่า ชุดติดกัน แบบที่ 2 ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.11 เสื้อคลุม แบบที่ 3 ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.16 กระโปรง แบบที่ 1 ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.20 กางเกง แบบที่ 3 ได้รับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 4.28 ซึ่งพบว่าทุกแบบได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหม เหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิค การสานจากเศษเส้นด้ายไหม เพื่อออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้าย ไหมและศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจาก เศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย\

3.1.1 ต้นแบบลวดลายสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ลาย ประกอบด้วย ลายขัด ลายสอง ลายสาม ลายคุบหรือลายกูป ลายตาชะลอม ลายเกล็ดเต่า ลายสุม ลายปลอกสาม ลายกลมสอง และลายเวียนรัศมี โดยคัดเลือกให้เหลือ 3 ลาย ที่เหมาะสมต่อการสานบนชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว

3.1.2 ชุดราตรี จำนวน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) ชุดราตรีสั้น 10 แบบร่าง 2) ชุดราตรียาว 10 แบบร่าง 3) ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบร่าง รวมทั้งสิ้น 30 แบบร่าง โดยคัดเลือกให้เหลือ รูปแบบละ 1 แบบร่าง รวมทั้งสิ้น 3 แบบร่าง ที่เหมาะสมต่อการตกแต่งด้วยลวดลายการสาน

3.1.3 ต้นแบบชุดราตรี ที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 ชุด ประกอบด้วย ชุดราตรีสั้น 3 ชุด ชุดราตรียาว 3 ชุด และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 3 ชุด

3.1.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น ข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์จากกิจการผ้าไหมบ้านครัว (Check List) และ คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

3.2 วิธีดำเนินการ

ในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลจาก ตำรา งานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุป วิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยเริ่มจากการสร้างต้นแบบลดรายละเอียดจากเส้นด้ายไหม ออกแบบชุดราตรี และออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากนั้นนำแบบที่ทำการคัดเลือกแล้วมาตัดเย็บต้นแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร แล้วจึงนำไปสำรวจความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การสานต้นแบบลดรายละเอียดจากเส้นด้ายไหม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทางเอกสารและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ พบว่าการสานลดรายละเอียดจากเส้นด้ายไหม คือการนำลดรายละเอียดพื้นฐานที่ได้จากการศึกษา มาทำการสานด้วยเส้นด้ายไหม โดยการนำเส้นด้ายไหมประมาณ 20 เส้น ร้อยเส้นด้ายไหมเข้ากับเข็มขนาด 6 นิ้ว แล้วทำการสอดเข้าไปยังแบบผ้าที่เตรียมไว้ จากนั้นทำการสานเส้นด้ายไหมด้วยการขัดกัน การยกและข้ามสลับกับ ตามแนวนอน แนวตั้ง หรือแนวทแยง ผู้ศึกษาได้ทำการสร้างต้นแบบลดรายละเอียดจากเส้นด้ายไหม จำนวน 10 ลาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสานเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว ดังภาพที่ 3.1

1. เส้นด้ายไหมที่นำมาสานต้นแบบ

2. ขนเม่น

3. เครื่องมือปั้นดินญี่ปุ่น

4. เข็มเย็บมือขนาด 2,4,6 นิ้ว

5. เข็มหมุด

6. ขี้ผึ้งเทียม (วาสลีน)

ภาพที่ 3.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสานเศษเส้นด้ายไหม

3.2.1.2 วิธีการสานต้นแบบบายเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ดังภาพที่ 3.2 – 3.11

1) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 1 ลายขัด ดังภาพที่ 3.2

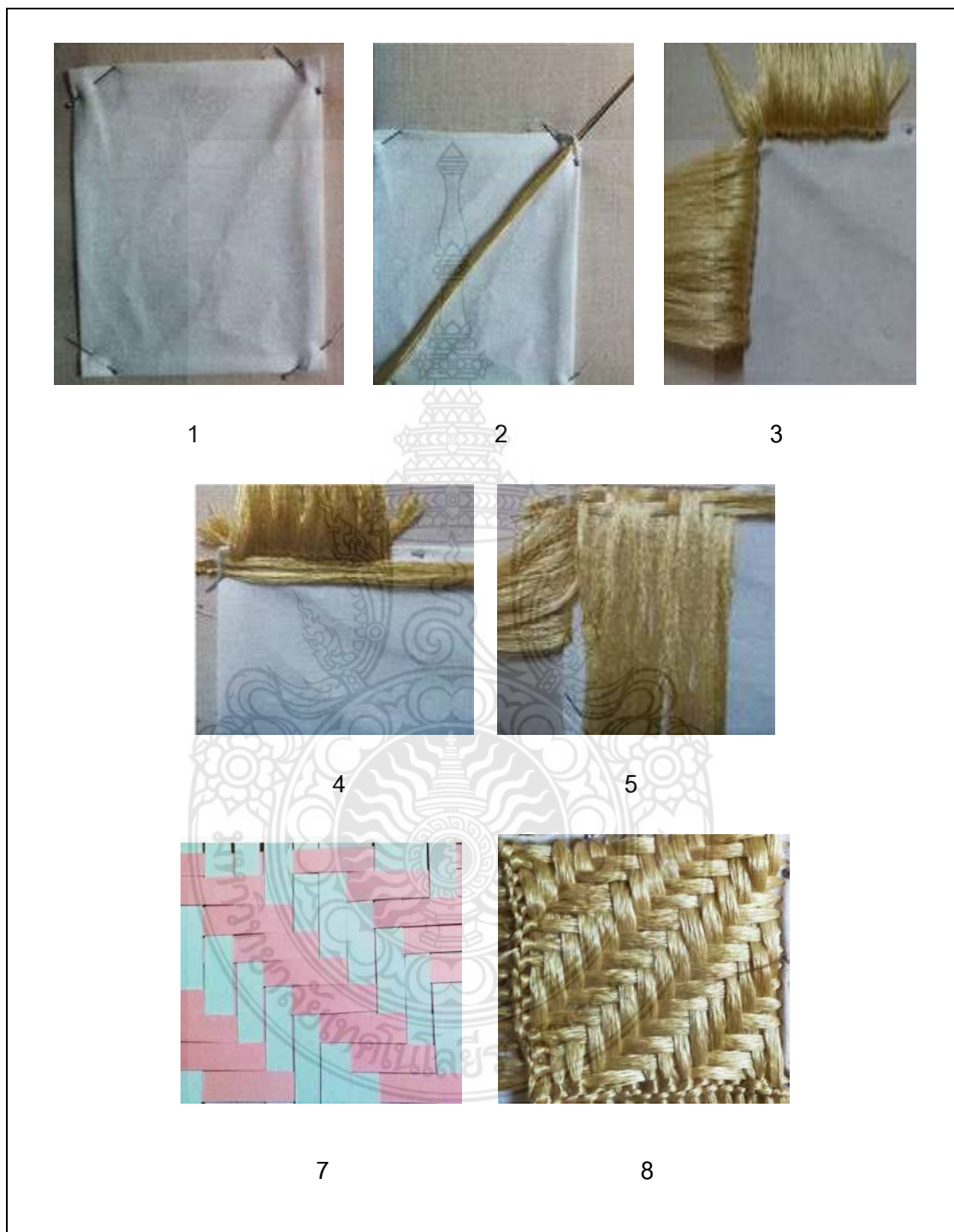
ภาพที่ 3.2 วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 1 ลายขัด

2) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 2 ลายสอง ดังภาพที่ 3.3

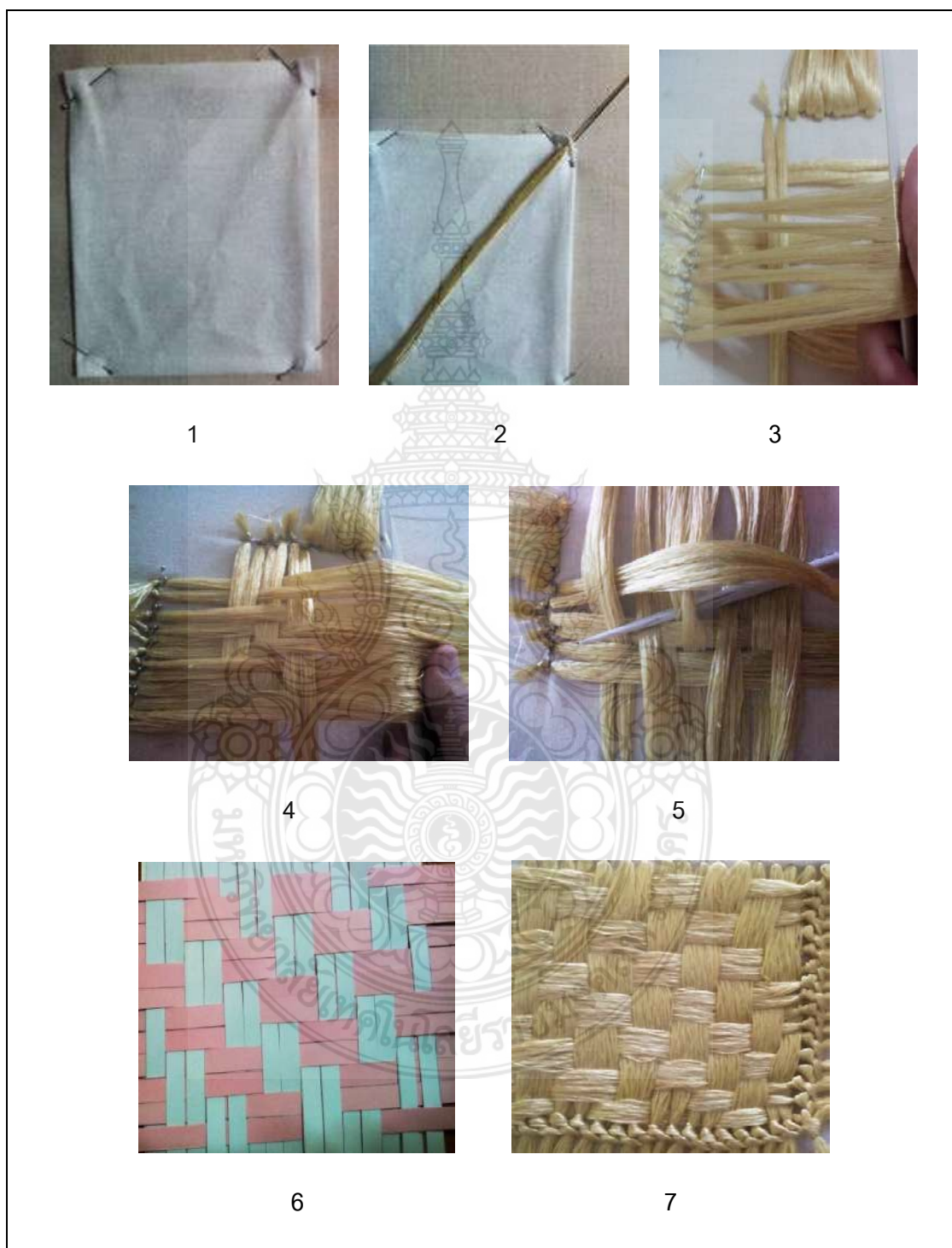
ภาพที่ 3.3 วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 2 ลายสอง

3) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 3 ลายสาม ดังภาพที่ 3.4

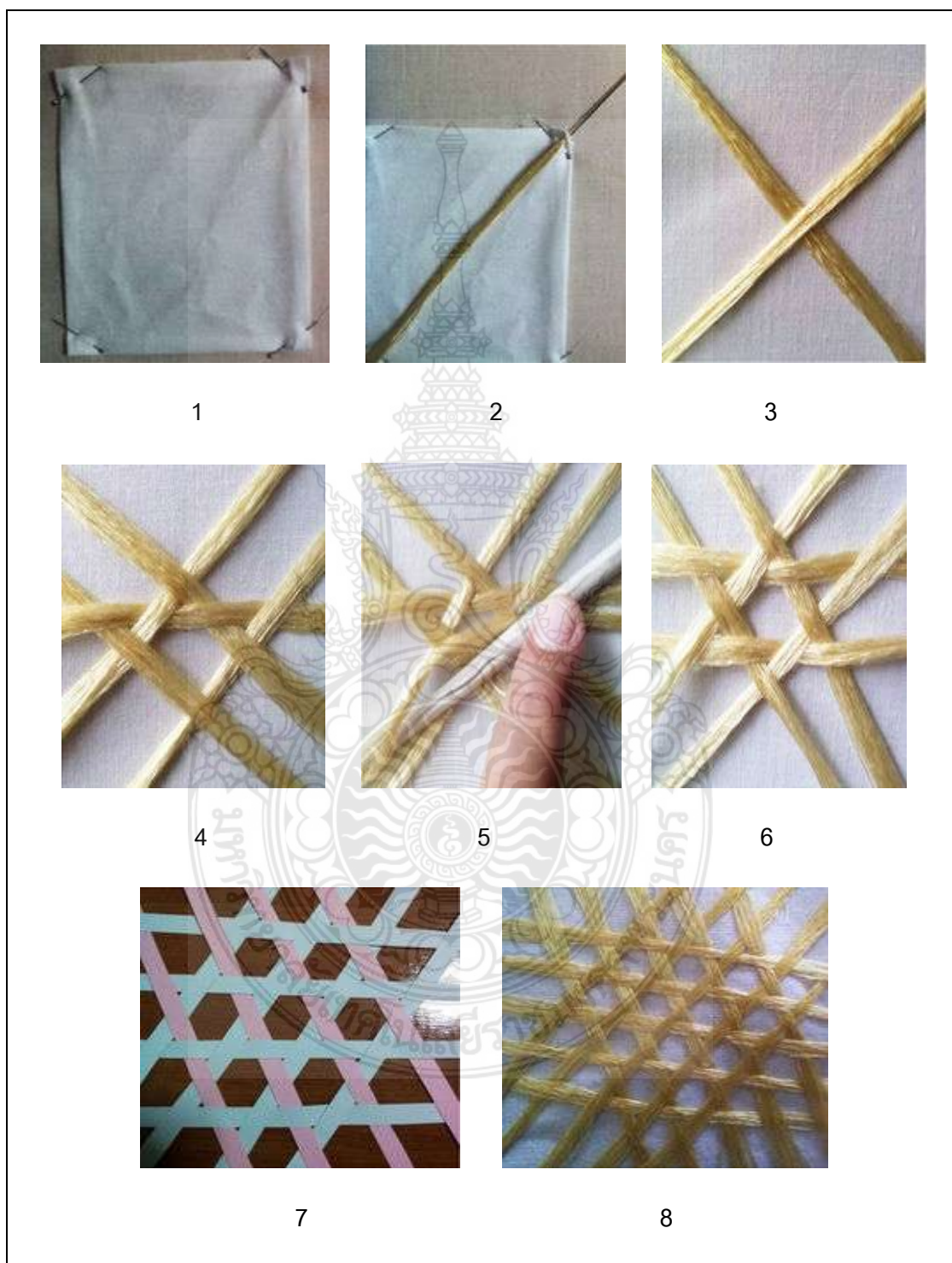
ภาพที่ 3.4 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 3 ลายสาม

4) วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 4 ลายคุบหรือลายกูป ดังภาพที่ 3.5

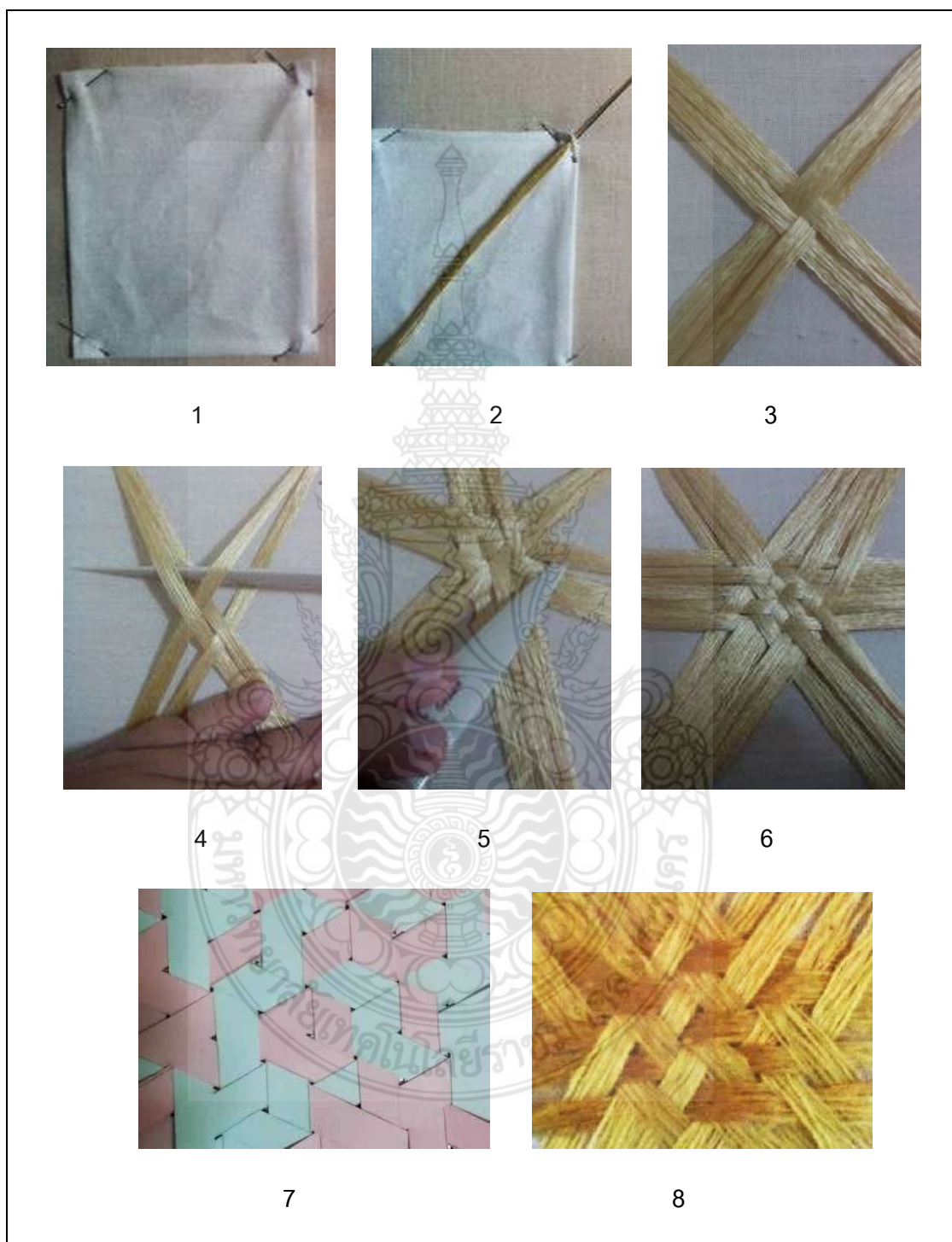
ภาพที่ 3.5 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 4 ลายคุบหรือลายกูป

5) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 5 ลายตาชะลอม ดังภาพที่ 3.6

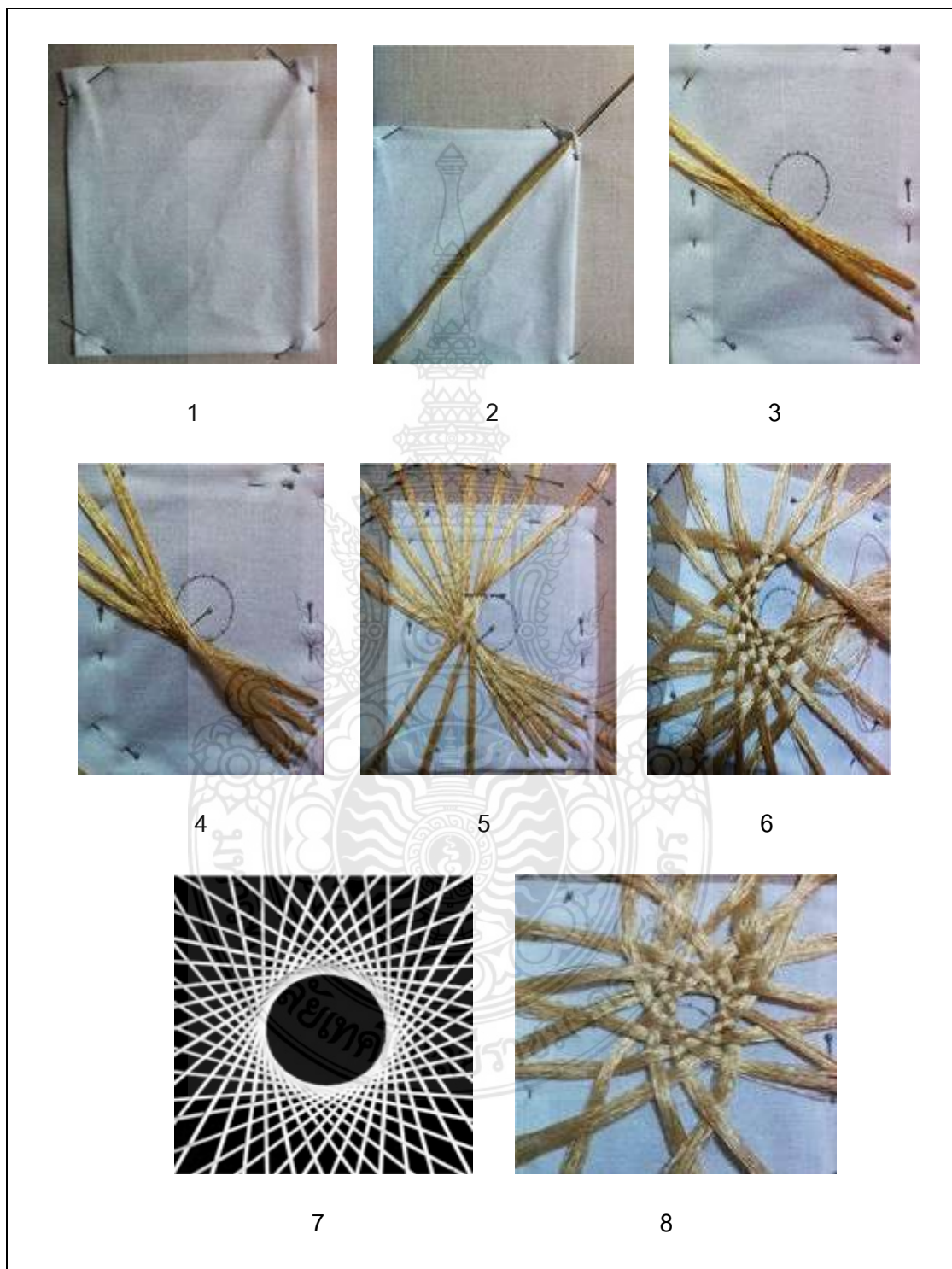
ภาพที่ 3.6 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 5 ลายตาชะลอม

6) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 6 ลายเกล็ดเต่า ดังภาพที่ 3.7

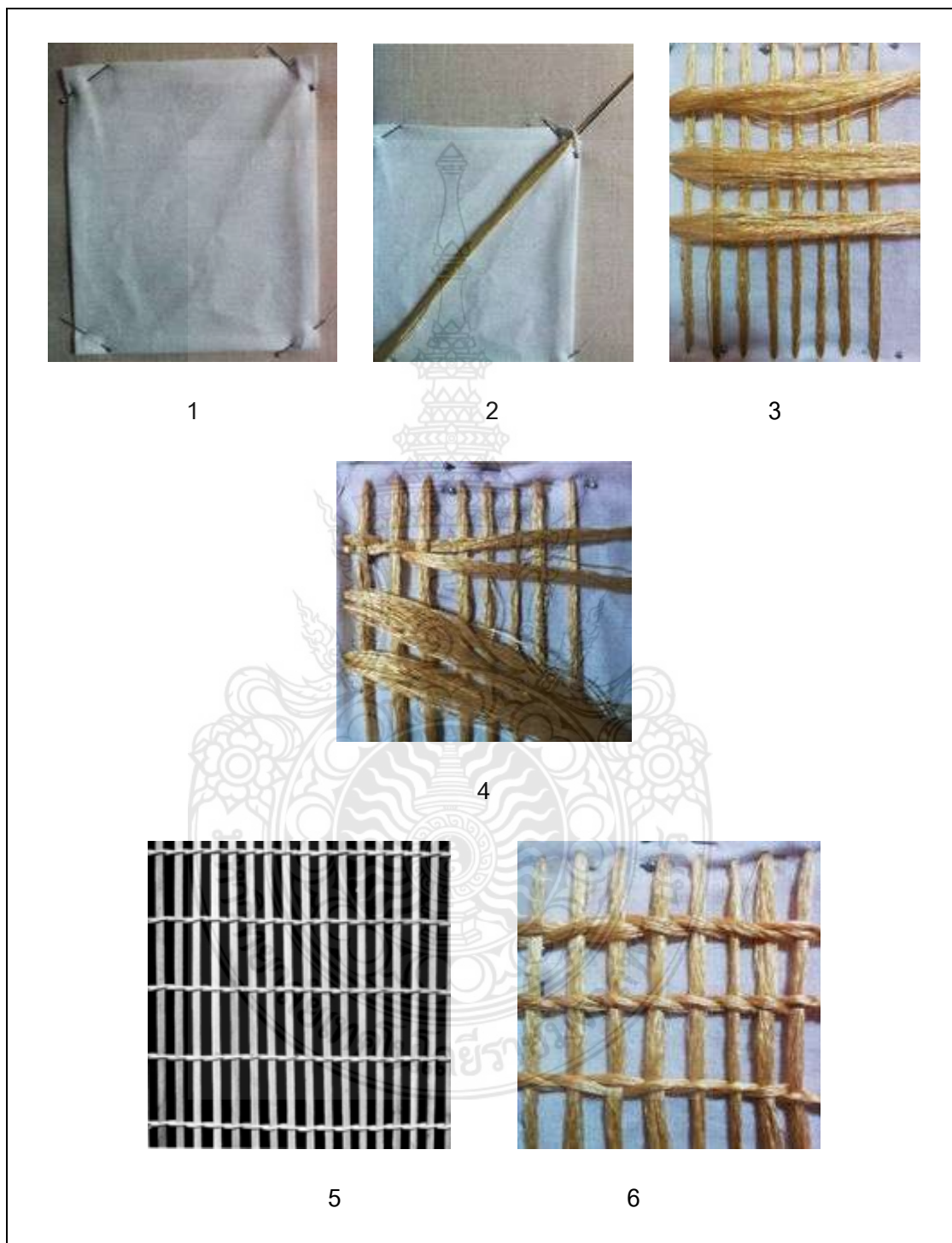
ภาพที่ 3.7 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 6 ลายเกล็ดเต่า

7) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 7 ลายสุม ดังภาพที่ 3.8

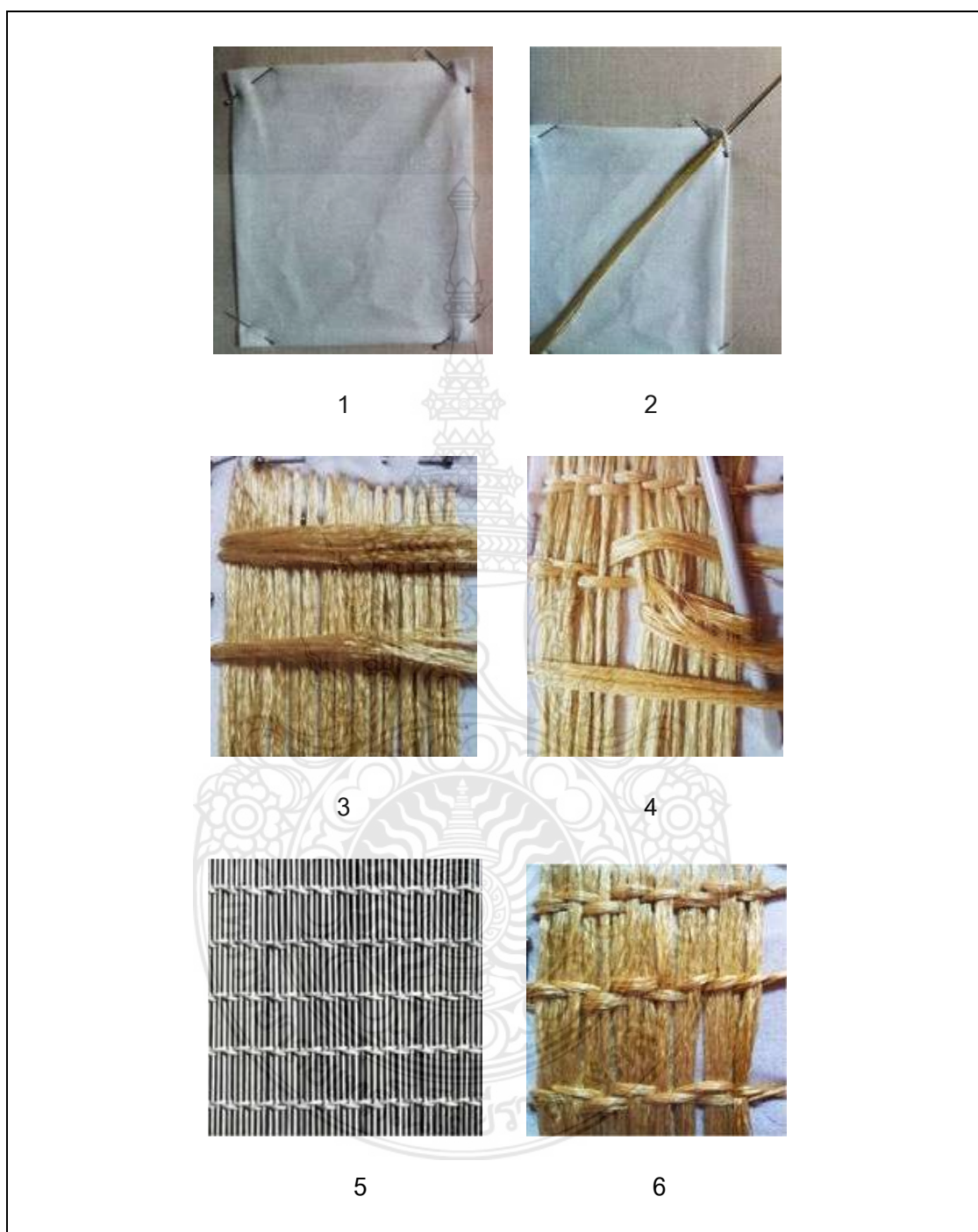
ภาพที่ 3.8 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 7 ลายสุม

8) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 8 ลายกลมสอง ดังภาพที่ 3.9

ภาพที่ 3.9 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 8 ลายกลมสอง

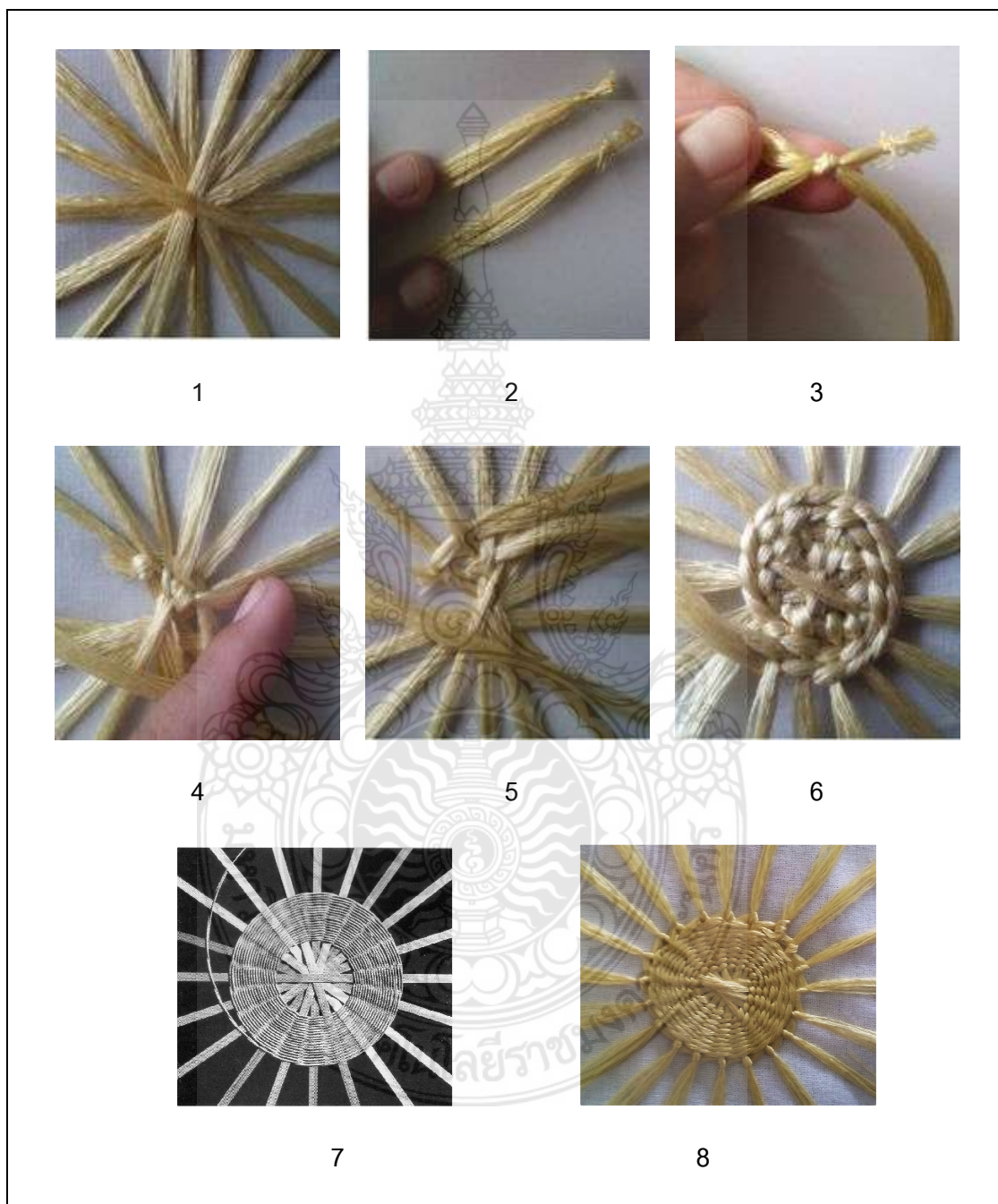
9) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 9 ลายปลอกสามดังภาพที่ 3.10

ภาพที่ 3.10 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 9 ลายปลอกสาม

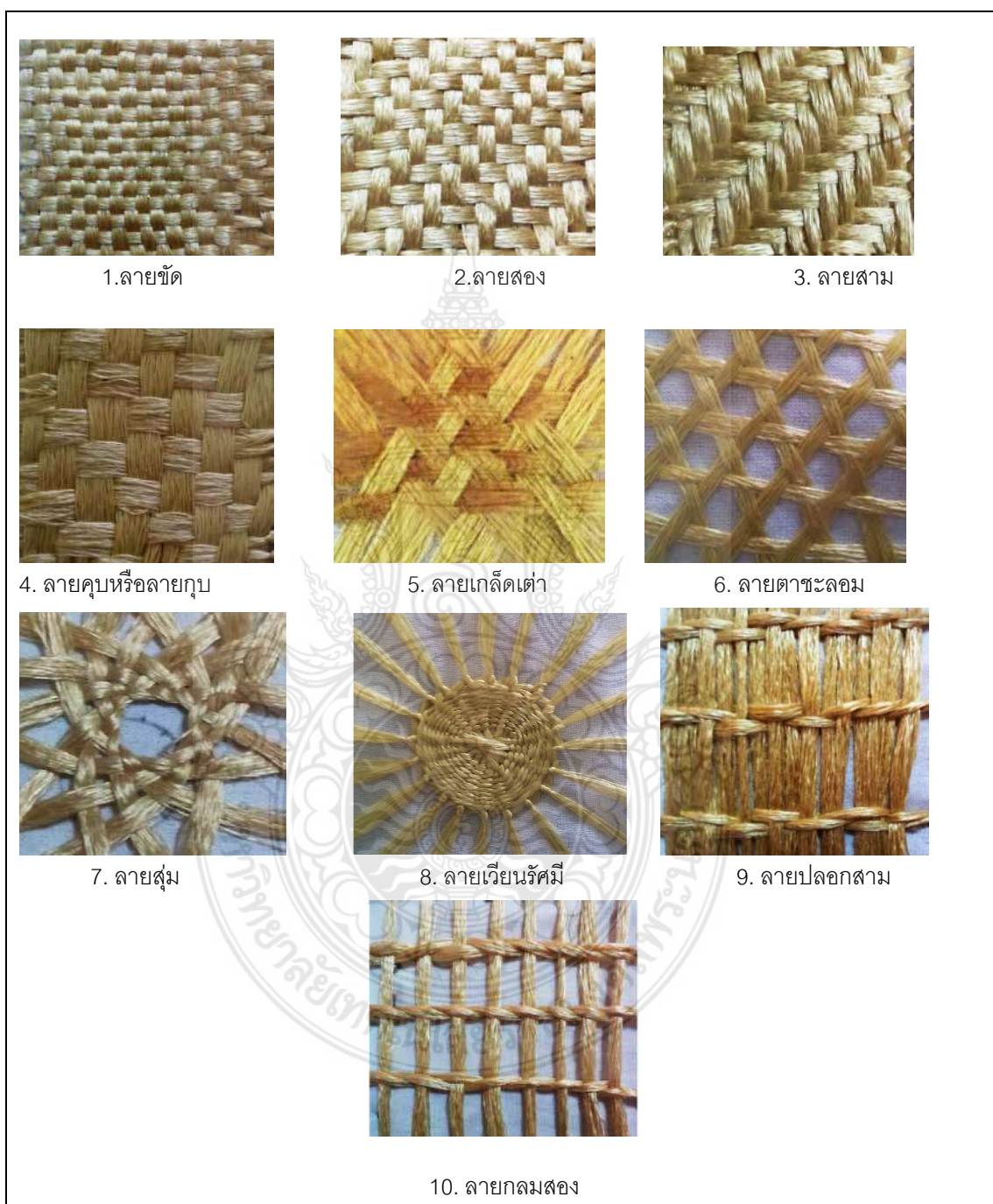
10) วิธีการสานต้นแบบลายพื้นฐานลายที่ 10 ลายเวียนรัศมี

ดังภาพที่ 3.11

ภาพที่ 3.11 วิธีการสานลายพื้นฐานลายที่ 11 ลายเวียนรัศมี

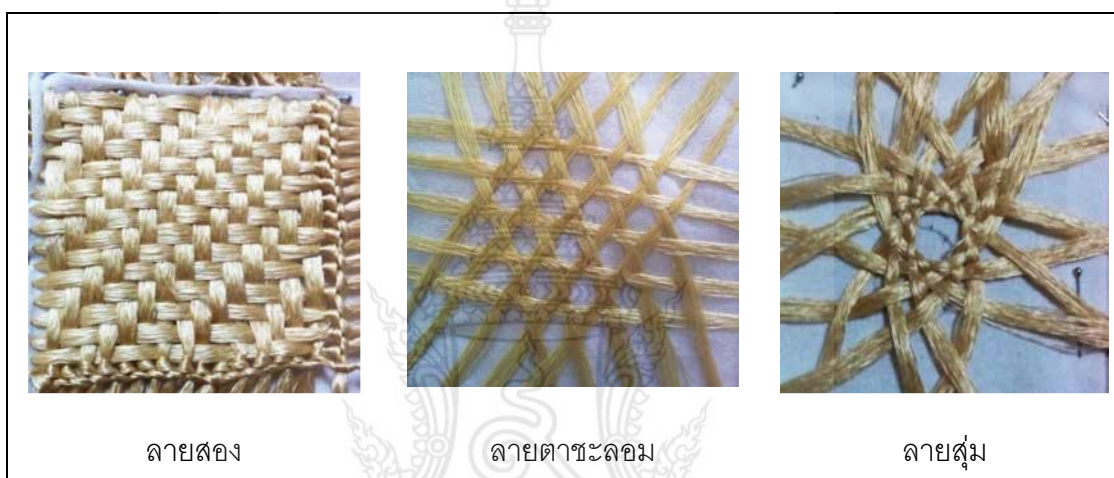
3.2.1.3 ลวดลายการสานต้นแบบลาย จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ลาย ดังภาพที่ 3.12

ภาพที่ 3.12 ลายพื้นฐานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว

3.2.1.4 คัดเลือกลวดลายสานเศษเส้นด้ายไหม จำนวน 10 ลาย ให้เหลือ 3 ลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งได้ผลการพิจารณา ในการคัดเลือกลวดลายที่เหมาะสมเพื่อจะนำมา ออกแบบชุดราตรี ดังนี้

ผลการคัดเลือกลวดลายสานเศษเส้นด้ายไหม ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเหมาะสมในการทำชุดราตรีโดยเรียงลำดับตามคะแนนที่ได้ ดังนี้ ลายตาชะลอม ลายลายสองและ ลายส้ม ดังภาพที่ 3.13

ภาพที่ 3.13 ลวดลายสานเศษเส้นด้ายไหมคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 การออกแบบชุดราตรี

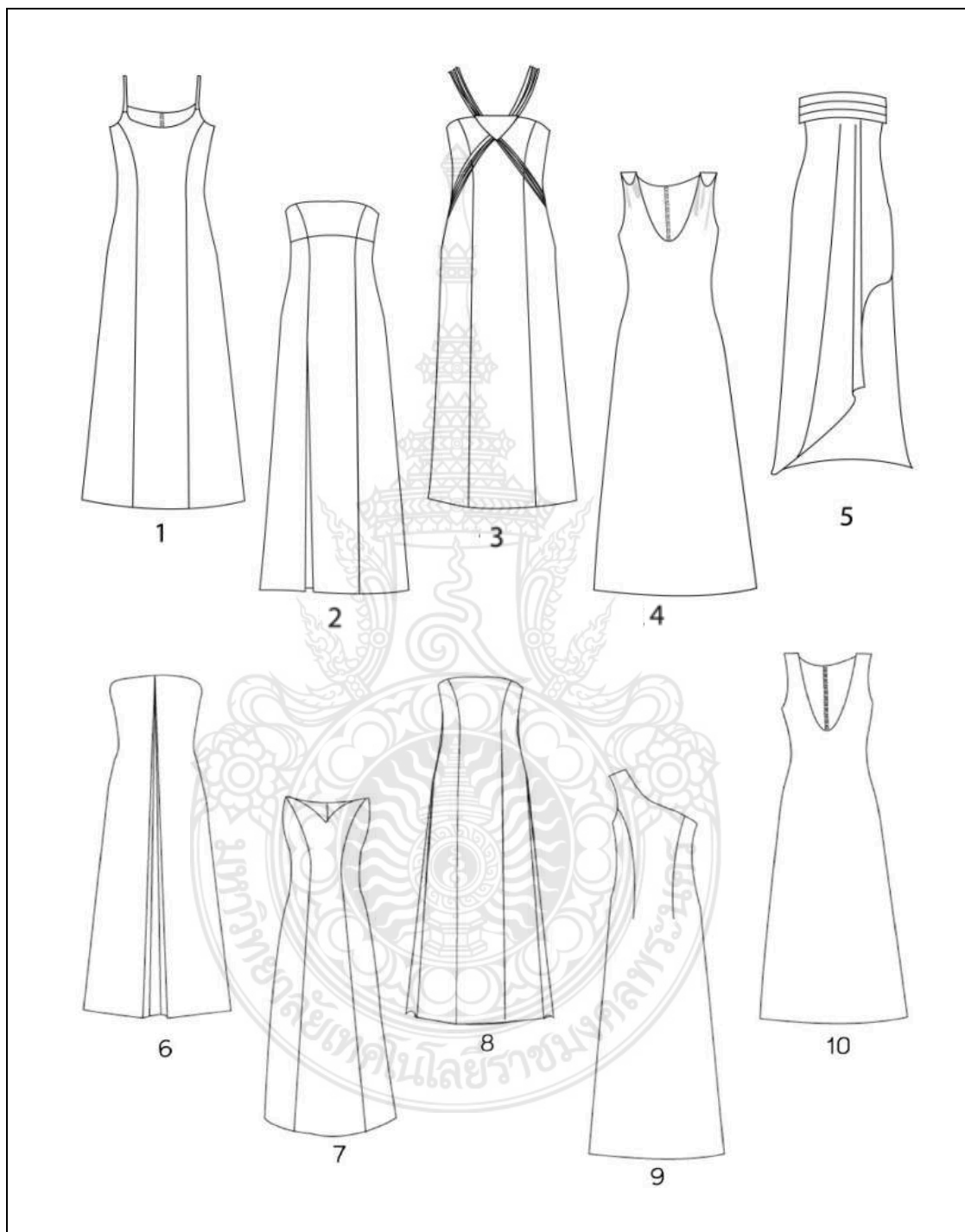
ออกแบบชุดราตรี จำนวน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย ชุดราตรีสั้น 10 แบบร่าง ชุดราตรียาว 10 แบบร่าง และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบร่าง รวมทั้งสิ้น 30 แบบร่าง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาคัดเลือกแบบร่างชุดราตรีที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยให้เหลือรูปแบบละ 1 แบบร่าง ประกอบด้วยชุดราตรีสั้น 1 แบบร่าง ชุดราตรียาว 1 แบบร่าง และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 1 แบบร่าง รวม 3 แบบร่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.2.1 ชุดราตรีสั้น 10 แบบร่าง ดังภาพที่ 3.14

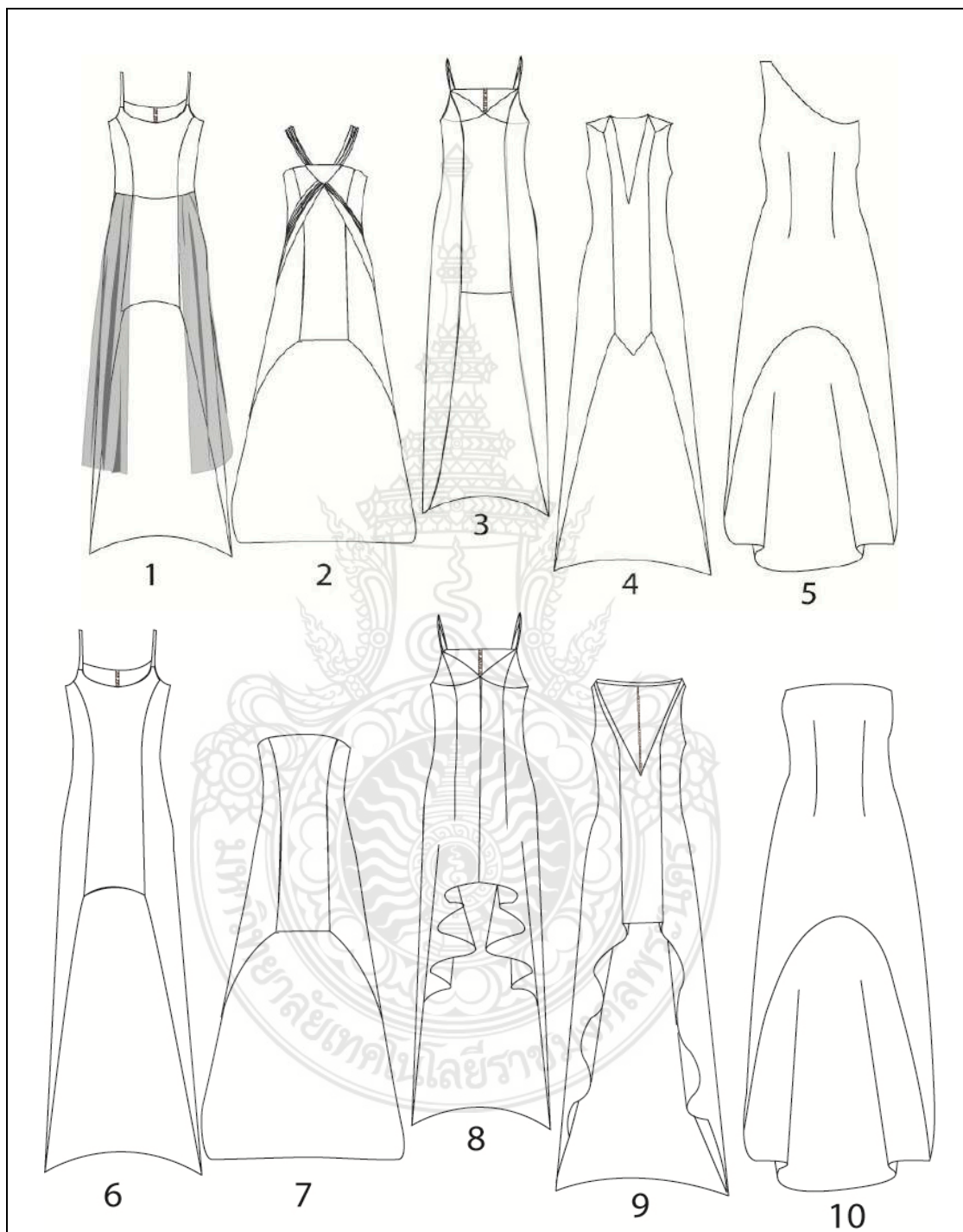
ภาพที่ 3.14 แบบร่างชุดราตรีสั้น

3.2.2.2 ชุดราตรียาว 10 แบบร่าง ดังภาพที่ 3.15

ภาพที่ 3.15 แบบร่างชุดราตรียาว

3.2.2.3 ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบร่าง ดังภาพที่ 3.16

ภาพที่ 3.16 แบบร่างชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว

3.2.2.4 คัดเลือกแบบร่างชุดราตรี จำนวน 30 แบบร่าง ประกอบด้วยชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาวและชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว แบบร่างละ 10 แบบ ให้เหลือแบบร่างละ 1 แบบร่าง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้ผลการพิจารณา ในการคัดเลือกแบบที่เหมาะสมเพื่อนำมา ออกแบบชุดราตรี ดังนี้

ผลการคัดเลือกแบบร่างชุดราตรี ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเหมาะสม ในการทำชุดราตรีโดยมีรายละเอียด ดังภาพที่ 3.17

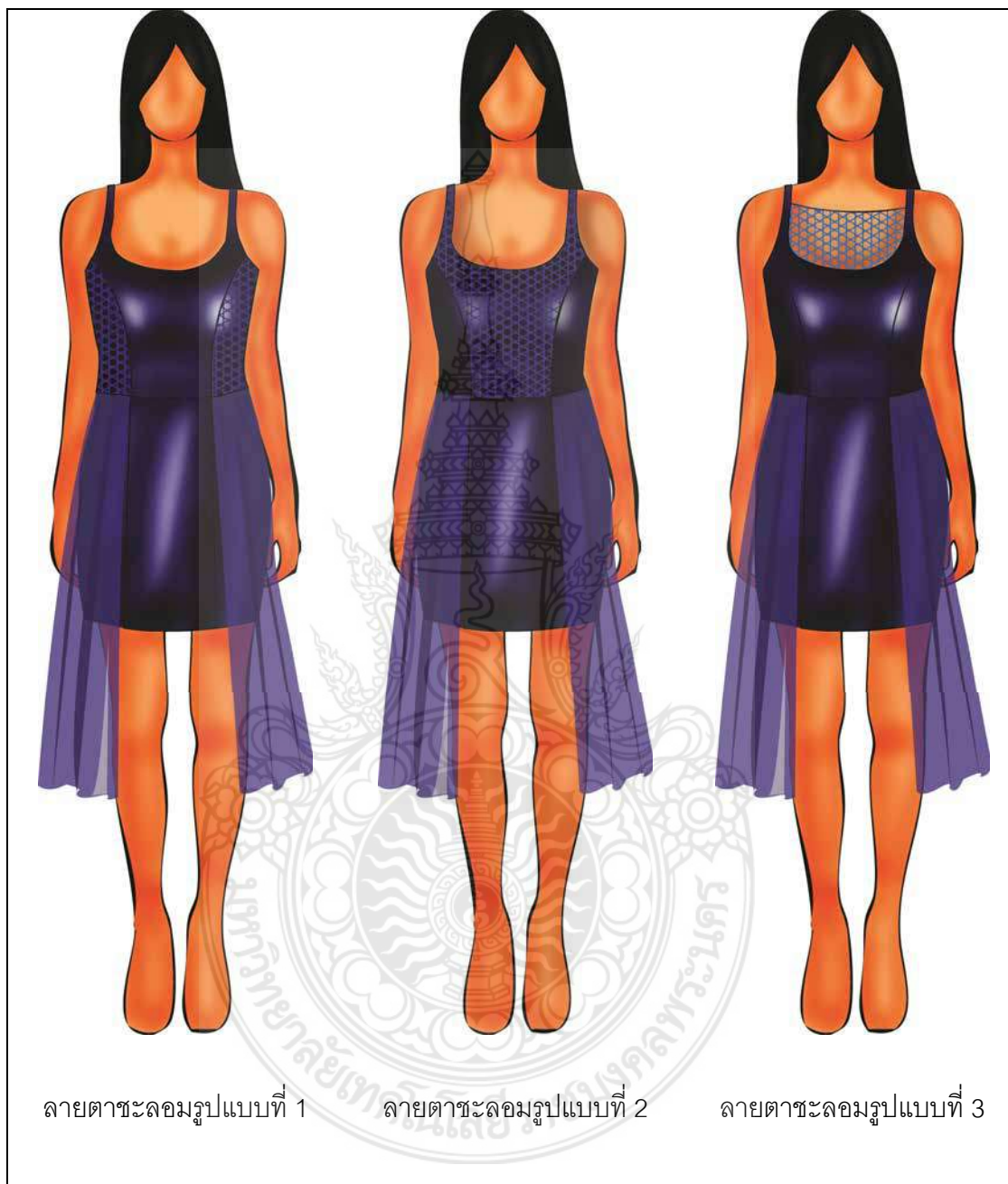

ภาพที่ 3.17 แบบร่างชุดราตรีคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3 การออกแบบตกแต่งชุดราตรีด้วยลายสาน

การออกแบบชุดต้นแบบ นำแบบร่างชุดราตรี ประกอบด้วย ชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว ที่ผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือก มาออกแบบตกแต่งโดยใช้ลวดลาย การสานเศษเส้นด้ายไหม ประกอบด้วย ลายตาชะลอม ลายสองและลายสุม ที่ผู้เชี่ยวชาญ ทำการคัดเลือกแล้ว มาทำการออกแบบการวางลวดลายสาน จำนวนแบบร่างละ 1 แบบ รวมทั้งสิ้น 9 แบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.3.1 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม ดังภาพที่ 3.18

ภาพที่ 3.18 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม

3.2.3.2 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง ดังภาพที่ 3.19

ภาพที่ 3.19 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง

3.2.3.3 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม ดังภาพที่ 3.20

ภาพที่ 3.20 แบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม

3.2.3.4 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม ดังภาพที่ 3.21

ภาพที่ 3.21 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม

3.2.3.5 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง ดังภาพที่ 3.22

ภาพที่ 3.22 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง

3.2.3.6 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม ดังภาพที่ 3.23

ภาพที่ 3.23 แบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม

3.2.3.7 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม
 ดังภาพที่ 3.24

ภาพที่ 3.24 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายตาชะลอม

3.2.3.8 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง ดังภาพที่ 3.25

ภาพที่ 3.25 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสอง

3.2.3.9 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม์ ดังภาพที่ 3.26

ภาพที่ 3.26 แบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสานลายสุม์

3.2.3.10 ทำการคัดเลือกชุดราตรีทั้ง 3 แบบ ประกอบด้วยชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว ที่ตกแต่งด้วยเศษเส้นด้ายไหมทั้ง 3 ลาย ประกอบด้วยลายตาชะลอม ลายสองและลายสุม ให้เหลือรูปแบบละ 1 แบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้ผลการพิจารณาในการคัดเลือกแบบที่เหมาะสมเพื่อนำมาออกแบบและ สร้างชุดราตรีต้นแบบ ดังภาพที่ 3.27 – 3.29

ต้นแบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยลายสานจำนวน 3 ลาย ดังภาพที่ 3.27

ภาพที่ 3.27 ต้นแบบชุดราตรีสั้นที่ตกแต่งด้วยการสาน

ต้นแบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยลายสานจำนวน 3 ลาย ดังภาพที่ 3.28

ภาพที่ 3.28 ต้นแบบชุดราตรียาวที่ตกแต่งด้วยการสาน

ต้นแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยลายสานจำนวน 3 ลาย ดังภาพที่ 3.27

ภาพที่ 3.29 ต้นแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวที่ตกแต่งด้วยการสาน

3.2.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สตรีทั่วไปในเขตย่านการค้าสีลม จำนวน 250 คน

3.2.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ประเมินความพึงพอใจ คือสตรีทั่วไปในเขตย่านการค้าสีลม ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ไม่เกิน 0.05 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.2.5.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาทำการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล แบบสอบถามด้วยตนเอง

3.2.5.2 ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง รายได้ การศึกษา โดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน	5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนน	3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนดได้แล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบในแบบสอบถามในทุกข้อทุกประเด็นและนำข้อมูลมาประมวลผลโดยวิเคราะห์ด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.2.7.1 สถิติพื้นฐานได้แก่

1) การหาค่าร้อยละโดยใช้สูตร (บุญชม,2545)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ค่าความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนข้อมูล
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม,2545)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ

S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σ	แทน	ผลบวกหรือผลรวม
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การศึกษารื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม เพื่อออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมและ ศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษารื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล ได้ผลดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษารื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.1- 4.9

ตารางที่ 4.1 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	33	13.2
25 – 30 ปี	50	20
31 – 35 ปี	80	32
36 – 40 ปี	69	27.6
41 ปีขึ้นไป	18	7.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมา คือ มีอายุอยู่ระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.6 มีอายุอยู่ระหว่าง 25 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.2 และมีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.2

ตารางที่ 4.2 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	3	1.2
มัธยมศึกษา	25	10
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2	0.8
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	136	54.4
สูงกว่าปริญญาตรี	84	33.6

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.6 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยม คิดเป็นร้อยละ 10 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.2 และมีการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.3 สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	98	39.2
สมรส	109	43.6
หย่าร้าง	36	14.4
แยกกันอยู่	5	2
เป็นหม้าย	2	0.8

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมา คือ มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 39.2 มีสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 14.4 มีสถานภาพแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 2 และมีสถานภาพเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.4 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	15	6
รับจ้างทั่วไป	7	2.8
ธุรกิจส่วนตัว	21	8.4
รับราชการ	28	11.2
แม่บ้าน	8	3.2
รัฐวิสาหกิจ	67	26.8
พนักงานเอกชน	104	41.6

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมา มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 26.8 มีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 11.2 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 8.4 เป็นนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6 มีอาชีพแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.2 และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.5 รายได้ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

รายได้ปัจจุบันต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	29	11.6
10,001–20,000 บาท	43	17.2
20,001–30,000 บาท	121	48.4
30,001–40,000 บาท	22	8.8
40,000 บาทขึ้นไป	35	14

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ 20,001–30,000 คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา มีรายได้ 10,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.2 มีรายได้ 40,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14 มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.6 และ มีรายได้ 30,001–40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตารางที่ 4.6 การซื้อชุดราตรีผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

การจัดซื้อชุดราตรีผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	165	66
ไม่เคย	85	34

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยซื้อชุดราตรีผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 66 และไม่เคยซื้อชุดราตรีผ้าไหมคิดเป็นร้อยละ 34

ตารางที่ 4.7 สถานที่ที่ซื้อผลิตภัณฑ์ชุดราตรีผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

สถานที่ที่ซื้อผลิตภัณฑ์ชุดราตรีผ้าไหม	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ห้างสรรพสินค้า	107	43.03
งานต่างๆที่เกี่ยวกับผ้าไหม	32	12.73
ร้านตัดเสื้อผ่าน butik ทัวไป	70	27.88
ร้านจำหน่ายเสื้อผ้าปลีก	41	16.36

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ซื้อที่ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 43.03 รองลงมา คือ ร้านตัดเสื้อผ่าน butik ทัวไป คิดเป็นร้อยละ 27.88 ร้านจำหน่ายเสื้อผ้าปลีก คิดเป็นร้อยละ 16.36 และงาน Fair ต่างๆที่เกี่ยวกับผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 12.73

ตารางที่ 4.8 ความไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหมของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 250)

ความไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบไม่ทันสมัย	79	31.76
เทคนิคที่ใช้ตกแต่งไม่แปลกตา	124	49.41
ดูแลรักษาลำบาก	32	12.94
อื่นๆ	15	5.89

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหม เพราะ เทคนิคที่ใช้ตกแต่งไม่แปลก คิดเป็นร้อยละ 49.41 รองลงมา คือ รูปแบบไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 31.76 ดูแลรักษาลำบาก คิดเป็นร้อยละ 12.94 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.89

ตารางที่ 4.9 ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นไหม

(n = 250)

ผู้ตอบแบบสอบถามเคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นด้ายไหม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	0	0
ไม่เคย	250	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด ไม่เคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นไหม คิดเป็นร้อยละ 100

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการใช้เทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เพื่อตกแต่งผลิตภัณฑ์ชุดราตรี โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.10 – 4.14

ตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีสั้น

(n=250)				
	รูปแบบชุดราตรีสั้น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
แบบที่ 1	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.18	0.68	มาก
	ความเหมาะสมของสี	4.34	0.61	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.42	0.52	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.47	0.67	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.37	0.54	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.36	0.52	มาก
	รวม	4.36	0.33	มาก
แบบที่ 2	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.39	0.66	มาก
	ความเหมาะสมของสี	4.39	0.56	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.45	0.55	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.32	0.64	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.59	0.60	มากที่สุด
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.75	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.48	0.37	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

(n=250)				
รูปแบบชุดราตรีสั้น		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
แบบที่ 3	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.60	0.62	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของสี	4.27	0.54	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.27	0.54	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.38	0.58	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.16	0.52	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายใหม่	4.25	0.52	มาก
	รวม	4.32	0.31	มาก
	ความพึงพอใจโดยรวม	4.39	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจต่อ ชุดราตรีสั้น โดยการตกแต่ง ด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายใหม่ บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

รูปแบบชุดราตรีสั้น รูปแบบที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงใจในเรื่องของขนาดของลายที่เหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ การวางตำแหน่งของลายบนชุดราตรี และน้อยที่สุดคือ ความแปลกใหม่ทันสมัยโดย มีค่าเฉลี่ย 4.47, 4.42 และ 4.18 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมาก

รูปแบบชุดราตรีสั้น รูปแบบที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงใจในเรื่องของสามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายใหม่มากที่สุด ซึ่งได้รับความพึงใจในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความสวยงามของลวดลาย และน้อยที่สุดคือ ขนาดของลายเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.75, 4.59 และ 4.32 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมาก

รูปแบบชุดราตรีสั้น รูปแบบที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงใจในเรื่องของความแปลกใหม่ทันสมัยมากที่สุด ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ขนาดของลายเหมาะสม และน้อยที่สุดคือ ความสวยงามของลวดลาย มีค่าเฉลี่ย 4.60, 4.38 และ 4.16 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่ง ด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรียาว

(n=250)

	รูปแบบชุดราตรียาว	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
แบบที่ 1	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.59	0.55	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของสี	4.22	0.53	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.29	0.54	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.62	0.59	มากที่สุด
	ความสวยงามของลวดลาย	4.55	0.58	มากที่สุด
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.34	0.52	มาก
	รวม	4.43	00.30	มาก
แบบที่ 2	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.43	0.63	มาก
	ความเหมาะสมของสี	4.37	0.60	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.41	0.62	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.36	0.59	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.46	0.60	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.58	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.44	0.35	มาก
แบบที่ 3	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.72	0.56	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของสี	4.56	0.56	มากที่สุด
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.36	0.56	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.31	0.59	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.31	0.58	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.25	0.52	มาก
	รวม	4.42	0.31	มาก
	ความพึงพอใจโดยรวม	4.43	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจต่อ ชุดราตรีโดยการตกแต่ง ด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ดังนี้

รูปแบบชุดราตรียาว รูปแบบที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในเรื่องของ ขนาดของลายที่เหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความแปลกใหม่ทันสมัยและน้อยที่สุด ความเหมาะสมของสี มีค่าเฉลี่ย 4.62 4.59 และ 4.22 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจ ในระดับมากที่สุด

รูปแบบชุดราตรียาว รูปแบบที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในเรื่องของ สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหมมากที่สุด ซึ่งได้รับความพึงใจในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความสวยงามของลวดลาย และน้อยที่สุดคือ ขนาดของลายเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 4.58 4.46 และ 4.36 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมาก

รูปแบบชุดราตรียาว รูปแบบที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในเรื่องของ ความแปลกใหม่ทันสมัยมากที่สุด รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสี ซึ่งได้รับความพึงใจในระดับ มากที่สุด และน้อยที่สุดคือสามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม มีค่าเฉลี่ย 4.72 4.56 และ 4.25 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่ง ด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว

(n=250)

รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
แบบที่ 1	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.34	0.57	มาก
	ความเหมาะสมของสี	4.55	0.54	มากที่สุด
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.50	0.56	มากที่สุด
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.41	0.57	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.37	0.56	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.37	0.58	มาก
รวม		4.42	0.29	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n=250)

รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
แบบที่ 2	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.35	0.58	มาก
	ความเหมาะสมของสี	4.42	0.58	มาก
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.40	0.59	มาก
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.45	0.55	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.46	0.55	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.53	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.44	0.30	มาก
แบบที่ 3	ความแปลกใหม่ทันสมัย	4.60	0.55	มากที่สุด
	ความเหมาะสมของสี	4.63	0.59	มากที่สุด
	การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี	4.49	0.61	มากที่สุด
	ขนาดของลายเหมาะสม	4.33	0.54	มาก
	ความสวยงามของลวดลาย	4.30	0.55	มาก
	สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหม	4.42	0.60	มาก
	รวม	4.46	0.33	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม				มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจต่อ ชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ดังนี้

รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว รูปแบบที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในเรื่องของความเหมาะสมของสีมากที่สุด รองลงมา คือ การวางตำแหน่งของลายบนชุดราตรี ซึ่งได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ความแปลกใหม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.55 4.50 และ 4.34 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว รูปแบบที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในเรื่องของสามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษเส้นด้ายไหมมากที่สุด ซึ่งได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสวยงามของลวดลาย และน้อยที่สุดคือ ความแปลกใหม่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.54 4.46 และ 4.35 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงพอใจในระดับมาก

รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว รูปแบบที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงใจในเรื่องของความเหมาะสมของสีมากที่สุด รองลงมา ความแปลกใหม่ทันสมัย และน้อยที่สุดคือความสวยงามของลวดลาย มีค่าเฉลี่ย 4.63 4.60 และ 4.30 ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมได้รับความพึงใจในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.13 ภาพรวมความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิค การสานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ทั้ง 9 แบบ (n=250)

รูปแบบ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ชุดราตรีสั้น			
แบบที่ 1	4.36	0.33	มาก
แบบที่ 2	4.48	0.37	มาก
แบบที่ 3	4.32	0.31	มาก
ชุดราตรียาว			
แบบที่ 1	4.43	0.30	มาก
แบบที่ 2	4.44	0.35	มาก
แบบที่ 3	4.42	0.31	มาก
ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว			
แบบที่ 1	4.42	0.29	มาก
แบบที่ 2	4.44	0.30	มาก
แบบที่ 3	4.46	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในภาพรวมของการประเมิน ด้านรูปแบบชุดราตรีสั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด ในด้านรูปแบบชุดราตรียาวผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 3 มากที่สุด และในด้านรูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 3 มาก ซึ่งทุกแบบได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 ภาพรวมความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิค การ
สานจากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 รูปแบบ

(n=250)

รูปแบบ		S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ชุดราตรีสั้น	4.39	0.30	มาก
ชุดราตรียาว	4.43	0.29	มาก
ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว	4.44	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าการศึกษารูปแบบชุดราตรีทั้ง 3 รูปแบบพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในรูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว มากที่สุด รองลงมา คือชุดราตรียาว
และน้อยที่สุด คือชุดราตรีสั้น ซึ่งทุกแบบได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ

ชุดต้นแบบที่มีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเรียงตามลำดับ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ชุดต้นแบบที่มีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเรียงตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

- ในบริเวณที่เป็นลวดลายสานควรใช้ผ้าที่โปร่งแสง แทนผ้าไหมที่ดูทึบ จะทำให้ชุดราตรี มีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น
- บริเวณที่เป็นลวดลายการสานควรมีลวดลายการสานแบบอื่น ๆ สมอยู่ด้วยเพื่อความสวยงามมากขึ้น
- ดูแลรักษายาก

4.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ อภิปรายผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุปลายกลางหรือวัยกลางคน เนื่องมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในย่านการค้าสี่ลม ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีสถานะสมรส ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยมีรายได้ อยู่ระหว่าง 20,001–30,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับไอรดา (2557) เรื่อง การออกแบบและพัฒนาชุดทำงานสตรี ด้วยเทคนิคการจับจีบ จากผ้าทอลายดอกป๊อบ จังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน 35,001 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เคยใช้และเคยซื้อชุดราตรีผ้าไหม โดยซื้อผลิตภัณฑ์ชุดราตรี ผ้าไหม จากห้างสรรพสินค้า ส่วนใหญ่ที่ไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหมเนื่องจากเทคนิคที่ใช้ ตกแต่งไม่แปลกตา และส่วนใหญ่ไม่เห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นไหม ซึ่ง สอดคล้องกับการสำรวจของ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (2550) ที่ได้สำรวจทัศนคติและ พฤติกรรมการบริโภคต่อเสื้อผ้าชุดทำงาน พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะซื้อสินค้าเมื่อชอบหรือถูกใจ ซึ่งสอดคล้องกับไอรดา (2557) เรื่อง การออกแบบและพัฒนาชุดทำงานสตรี ด้วยเทคนิคการจับจีบ จากผ้าทอลายดอกป๊อบ จังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีความถนัดในการเลือกซื้อชุดทำงาน คือซื้อทุกเดือน ราคาของชุดทำงานที่ซื้อส่วนใหญ่ คือ 500 – 1,000 บาทต่อตัว

จากการสำรวจด้านความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาชุดราตรี โดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในภาพรวม พบว่า ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านรูปแบบ มีความดึงดูด มีความทันสมัย กล่าวคือ มีรูปแบบที่ความน่าสนใจได้สัดส่วน เป็นรูปแบบพื้นฐานที่มีความสุภาพ มีสวยงามตรงกับความต้องการในการใช้งาน มีการออกแบบ

ให้เหมาะสมกับลวดลายสาน และประโยชน์ใช้สอย รวมทั้งมีความละเอียดประณีตในการสานและการตัดเย็บ ในการตัดเย็บเพื่อให้ชุดทรีมีคุณภาพ สอดคล้องกับเจียมจิต (2546) ที่กล่าวว่า การออกแบบทำให้เสื้อผ้านั้นมีความสมบูรณ์และสวยงามยิ่งขึ้นเป็นการเน้นและเสริมสร้างความสนใจให้กับผู้พบเห็น สาคร (2548) ที่กล่าวว่า การทำวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้เสื้อผ้านั้นดูสวยงามมองดูแล้วน่าสวมใส่และสามารถดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม ทำให้เสื้อเกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น การตกแต่งสามารถช่วยเพิ่มราคาเสื้อผ้าและบ่งบอกถึงรสนิยมของผู้สวมใส่และเจียมจิต (2546) ที่กล่าวว่า ลักษณะของแบบเสื้อผ้าต้องออกแบบให้มีประโยชน์ใช้สอยให้เหมาะสมกับอาชีพ เช่นนักกีฬาต้องการชุดที่รัดรูปไม่รุงรัง นักธุรกิจต้องการชุดมาตรฐานที่สามารถเพิ่มความสง่างาม เป็นต้น

ด้านสีส้น กล่าวคือ การใช้สีที่เหมาะสมกับการใช้งาน เนื่องจากสีของชุดเป็นโทนสีสว่างที่ให้ความรู้สึก โดดเด่น เจดสีกลุ่มนี้ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย สอดคล้องกับศรัณย์ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาลวดลายพิมพ์จากศิลปะอาร์ตโนวบนผ้าใยัญชง เพื่อการออกแบบชุดทำงานสตรี พบว่าสีพื้น มีความเหมาะสมกับการออกแบบชุดทำงานสตรี ให้ความรู้สึกสบาย อนุรักษ์นิยม ทำให้ชุดทำงานมีภาพลักษณ์ที่สุภาพ มองแล้วสบายตา สอดคล้องกับ เจียมจิต (2546) ที่กล่าวว่า การเลือกใช้สีให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส อย่างเช่น ชุดใส่ไปทำงานควรเป็นสีที่สุภาพประกอบกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสตรีมีอายุ 45 ปีขึ้นไป ที่ให้ความรู้สึก สะท้อนถึงความสันโดษ สุขุมจะดูจากโอกาสใช้สอย และสวมใส่แล้วเสริมบุคลิกภาพ

ด้านลวดลายสาน อาจเป็นเพราะลายมีโดดเด่นสะดุดตา ประกอบกับลายตาชะลอม ลายสอง และลายส้ม โดยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีลวดลายที่ค่อยข้างละเอียด ประณีต สอดคล้องกับเบญจา (2555) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาหัตถกรรมเครื่องจักสานอาสารบ้านโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยมุ่งศึกษาประเด็นที่กระบวนการผลิต อัตลักษณ์ เครื่องจักสาน การสานและลวดลาย การตกแต่ง และรูปแบบแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูหัตถกรรมเครื่องจักสาน งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับสาคร (2548) ที่กล่าวว่า ความสมดุล (Balance) ในการออกแบบเสื้อผ้าคือการจัดวางสิ่งตกแต่งและส่วนประกอบของเสื้อผ้า จะมีลักษณะเป็นแบบเสื้อทั้งสองด้านตกแต่งไม่เหมือนกันแต่เมื่อวัดจากการมองเห็นด้วยสายตาก็จะมีความสมดุลกันทั้ง 2 ด้านเน้นการออกแบบที่สร้างสรรค์โดยประยุกต์จากแบบเสื้อพื้นฐานเป็นแบบที่แปลกใหม่ สวยงาม

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมพบว่า แนวทางการนำเศษเส้นด้าย

ใหม่ มาทำการสานด้วยลายพื้นฐาน แล้วนำมาตัดเย็บชุดราตรี ที่ใช้เทคนิคสานเป็นองค์ประกอบหลักในการตกแต่ง โดยใช้แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือสตรีทั่วไป เมื่อได้เห็นชุดราตรีแล้ว ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและเห็นด้วยในรูปแบบ รูปทรง ลวดลาย และวัสดุที่ใช้ ดังนั้นการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จึงถือได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อกลุ่มผู้บริโภคได้

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาจึงนำวิธีการสานที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่นเดียวกับไหมนั่นเอง โดยการนำเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งมาพัฒนา และเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษด้ายเส้นไหมที่เหลือทิ้งจากการทอให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้วิธีการสานเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุดราตรี เพื่อเพิ่มแนวทางของการใช้ เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งจากการผลิตให้เหลือน้อยที่สุด และสร้างแนวทางใหม่ในการผสมผสาน ให้เข้ามารวมกันอยู่ในชุดราตรี ให้เกิดเป็นทางเลือก จนเกิดแนวทาง การสาน และการทอเข้าด้วยกันซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญา ไทยที่มีการพัฒนาได้ไม่สิ้นสุดต่อไป มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม 2) เพื่อออกแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหม เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ต้นแบบชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัวประกอบด้วยชุดราตรี จำนวน 9 ชุด ประกอบไปด้วย ชุดราตรีสั้น 3 ชุด ชุดราตรียกยาว 3 ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว 3 ชุด กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสตรีวัยทำงาน บริเวณห้างสรรพสินค้าสยาม โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามสุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 250 คน

5.1.1 การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาชุดราตรีและชุดทำงาน โดยการตกแต่งด้วยเทคนิคต่างๆที่มีในปัจจุบัน เช่นตกแต่งด้วยลูกไม้ การปัก การจับจีบ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้มีความแตกต่างกันมากในการตกแต่ง ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาชุดราตรีด้วยการสานเศษเส้นด้ายไหมโดนนำเศษเส้นด้ายไหมนำมาสานต้นแบบจำนวน 10 ลวดลาย โดยทั้งหมดเป็นลวดลายพื้นฐาน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน

คัดเลือกเหลือ 3 แบบคือ 1) ลายตาชะลอม 2) ลายส้ม 3) ลายสอง แล้วนำมาจัดวางลวดลายทั้ง 3 ลายลงบนชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว

5.1.2 การออกแบบชุดราตรี

จากการศึกษารูปแบบชุดราตรีจากโครงสร้าง และเทรนด์แฟชั่นปี (TCDC,2016) โดยได้ทำการออกแบบชุดราตรี จำนวน 3 รูปแบบคือ ชุดราตรีสั้น,ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว รูปแบบละ 10 ชุด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนเลือกให้เหลือ รูปแบบละ 1 ชุด ทั้งหมด 3 รูปแบบ เพื่อนำมาประกอบกับลวดลายสถานที่ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกไว้ก่อนหน้านี้ 3 แบบเพื่อจัดวางลวดลายสถานที่โดยผู้ศึกษาได้ออกแบบ การวางลวดลาย 1 แบบลายต่อ 1 รูปแบบชุดราตรี

รูปแบบที่ 1 ชุดราตรีสั้น, 3 ตำแหน่ง ก่อนนำให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเลือก 1 ชุด เพื่อนำมาสร้างชุดต้นแบบ

รูปแบบที่ 2 ชุดราตรียาว, 3 ตำแหน่ง ก่อนนำให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเลือก 1 ชุด เพื่อนำมาสร้างชุดต้นแบบ

รูปแบบที่ 3 ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว, 3 ตำแหน่ง ก่อนนำให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเลือก 1 ชุดเพื่อนำมาสร้างชุดต้นแบบ

ชุดราตรีสั้น	1 แบบ 3ลวดลาย ชุดละ 1 แบบลาย รวม 3 ชุด
ชุดราตรียาว	1 แบบ 3ลวดลาย ชุดละ 1 แบบลาย รวม 3 ชุด
ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว	1 แบบ 3ลวดลาย ชุดละ 1 แบบลาย รวม 3 ชุด
รวมทั้งหมด	9 ชุด 3 ลวดลาย

5.1.3 ความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษารูปแบบชุดราตรีทั้ง 3 รูปแบบ ประกอบด้วย ชุดราตรีสั้น ชุดราตรียาว และชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว และนำมาตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 3 ลวดลาย โดยมีผลดังนี้

5.1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 35 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่มีสถานะสมรส ประกอบอาชีพ รัฐวิสาหกิจ โดยมีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001–30,000 บาท

5.1.3.2 ผลการศึกษาข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ชุดราตรีผ้าไหมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยซื้อชุดราตรีผ้าไหม และซื้อภายในห้างสรรพสินค้า เหตุผลที่ไม่นิยม

ชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหมเพราะ เทคนิคที่ใช้ตกแต่งไม่แปลก ทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นชุดราตรีที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นไหม

5.1.3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบชุดราตรีสั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด ในด้านรูปแบบชุดราตรียาว ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 2 มากที่สุด และในด้านรูปแบบชุดราตรีหน้ายาวหลังสั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความพึงพอใจในรูปแบบที่ 3 มากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.2.1.1 การสานลวดลายทั้ง 3 แบบ บนชุดราตรี

1) ลายตาชะลอม ลักษณะการสานของลายตาชะลอมบนพื้นราบนั้น จะสามารถนับจำนวนกลุ่มเส้นไหม ในแต่ละมุมการสาน ที่มีจำนวนเท่าๆกันทั้งหมด และสานได้ง่ายกว่าบนชุดราตรีต้นแบบ โดยผู้ศึกษาได้ทดลอง สานในแบบพื้นราบบนชุดราตรีโดยการนับกลุ่มไหมแต่ละมุมเท่าๆกัน ปรากฏว่า ยังคงสามารถสานเป็นลักษณะตาชะลอมได้ แต่ไม่มีความสวยงาม เพราะด้วยการถูกกำหนดกลุ่มเส้นไหมเท่าๆกัน แต่ในการสานขึ้นรูปบนชุดราตรีมีส่วนว่า ส่วนโค้ง ตามรูปทรงของมนุษย์จึงทำให้การสานบนพื้นราบไม่สามารถนำมาใช้ตายตัวได้กับลายตาชะลอมบนชุดราตรี ผู้ศึกษาจึงทำการสานตาชะลอมแบบเสริมกลุ่มด้ายเข้าไปตามที่เห็นสมควร จึงสามารถสานลายตาชะลอมบนชุดราตรีมาก

ในส่วนของชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว นั้นไม่สามารถสานได้ตามรูปแบบที่ออกแบบไว้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกไว้ได้เพราะ ความยาวของชุด ทำให้เมื่อสานจนถึงกระโปรงส่วนหน้านั้น ชายกระโปรงด้านหน้าได้กระดกขึ้น จึงทำให้ต้องลดขนาดความยาวของลายสานลง

2) ลายสุม ลักษณะการสานของลายสุมบนพื้นราบ คือสานทับกันไปเรื่อยๆ เป็นวงกลม แล้วจะเกิดลายขัดแย้งขึ้นเองไปเรื่อยๆ ซึ่งในการการสานบนชุดราตรีนั้นมีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก เพียงแต่ว่า การสานลายสุมนี้ จะสานเพียงแค่ครึ่งวงกลมเท่านั้น

และเสริมด้านการสานขัดทแยง หรือการเปียเส้นใหม่ เพื่อความแน่นหนา มากขึ้นให้เกิดความเหมาะสมตามลวดลายและพื้นที่ที่ถูกลายนั้นๆ

3) ลายสอง ลักษณะการสานของลายสองบนพื้นราบนั้นสามารถสานได้โดยง่าย แต่เมื่อสานบนชุดราตรีกลับเกิดปัญหาที่ลวดลายสองกลับไม่สามารถยึดเกาะตามรูปทรงของชุดราตรีได้ไม่ดีเท่า ลายตาชะลอมและลายสุม ผู้ศึกษาจึงได้ทำการทดลองกับวัสดุหลายอย่างเช่น การใช้วาสลิน เพื่อช่วยทำให้ไหมเข้ารวบเป็นหนึ่งเดียวกันไม่แตกตัว หรือเป็นการใช้สเปรย์ฉีดผมเพื่อให้ไหมมีความแข็งตัวเพื่อสะดวกในการสาน แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปจนสเปรย์แห้ง สเปรย์จะจับตัวเป็นสีขาว บดบังความเงาของไหม และอีกวิธีหนึ่งคือ การใช้ผ้ากาวยึดทับลายสานแล้วถึงค่อยนำมาปะติดลงบนชุดราตรี ซึ่งวิธีนี้สามารถใช้ได้กับลายสองในชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว แต่ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรเพราะเส้นด้ายไหมบางส่วนไม่สามารถยึดให้ติดลงไปบนผ้ากาวยึดจนทั่วทุกเส้น

5.2.1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสอบถาม

จากการศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าต่อไปควรคำนึงถึงการวางกรอบ ช่วงอายุ และการศึกษา เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลต่อค่าความพึงพอใจของการเลือกชุดราตรีที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.2.2.1 ควรนำเศษเส้นด้ายไหม มาเข้าเกี่ยวเส้นเล็กๆ ก่อนนำมาขึ้นสานเพื่อช่วยต่อการสานบนผลิตภัณฑ์อื่นๆ รองรับการขยายตัวของผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าไหม

5.2.2.2 ควรมีนำลวดลายสานที่มีความซับซ้อน และมีลวดลายที่สามารถให้สีสันและขนาดของกลุ่มไหมหลายๆขนาดเพื่อมาพัฒนาให้เหมาะสมกับการนำไปใช้กับผลิตภัณฑ์อื่นๆ

5.2.2.3 ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการเก็บรักษาและการทำความสะอาดให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้งาน

เอกสารอ้างอิง

กรมหม่อนไหม. 2547. **ผู้ผลิตผ้าไหม**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก :

http://203.154.212.59/qthaisilk_center/inside.php?com, 25 มกราคม 2558

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. 2546. **การแต่งกายไทย : วิวัฒนาการ**

และเอกลักษณ์ประจำชาติ เล่ม 1. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด

(มหาชน), กรุงเทพฯ

เจียมจิต เพ็ญศรี. 2546. **การออกแบบเสื้อ 1**. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, กรุงเทพฯ.

ชนัญชดา ยุกศิริรัตน์. 2557. **แนวความคิดในการออกแบบ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม**.

บริษัท กวิภัส โอเอ จำกัด. กรุงเทพฯ

ปิยวรรณ ปุญเจริญ. 2547. **สมบัติและลักษณะเฉพาะของเส้นใยไหมที่ผลิตในประเทศไทย**

ไทย. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์และเทคโนโลยีสิ่งทอ ภาควิชาวัสดุศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พวงผกา คุโรวาท. 2540. **ประวัติเครื่องแต่ง**. บริษัท รวมสาส์น(1977) จำกัด, กรุงเทพฯ

นุชรีย์ ดวงจันทร์. 2555. **ประวัติผ้าไหม**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก

<https://nudcharee33.wordpress.com/category/ผ้าไหมไทย>, 12 มกราคม 2558

นิพนธ์ มนูญศักดิ์. 2558. **ผู้ดำเนินกิจการผ้าไหมบ้านครัวรุ่นที่ 4**. สัมภาษณ์, 28 มีนาคม

มานิช กงกะนันท์. 2549. **ศิลปะการออกแบบ**. โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์, กรุงเทพฯ

. 2558. **จิม ทอมป์สัน**. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก : [http://th.wikipedia.org/wiki/จิม ทอมป์สัน](http://th.wikipedia.org/wiki/จิม_ทอมป์สัน),

6 มิถุนายน 2558.

วิธีการทอผ้า. 2551. Thailand Silk. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก:

<http://thailand-silk.exteen.com/page-5>

วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2550. **เครื่องจักสาน**. เมืองโบราณ. กรุงเทพฯ

วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2558. **พจนานุกรมหัตถกรรมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน**. เมืองโบราณ,

กรุงเทพฯ

สาวิตรี อัครมาส และศศธร ศรีทองกุล. 2552. **ซิลค์สกรีน.เอ็มไอเอส**, กรุงเทพฯ

เอกสารอ้างอิง(ต่อ)

สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.

2552. หนังสือเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงไหมระดับอุตสาหกรรม.

หม่อนไหม,กรม,กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2553. หนังสือภูมิปัญญาการฟอกย้อมสีไหมจากวัสดุธรรมชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไอรดา สูดสังข์. 2557. “การออกแบบและพัฒนาชุดทำงานสตรี ด้วยเทคนิคการจับจีบจากผ้าทอลายดอกปีบ จังหวัดพิษณุโลก”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

อ้อยใจ เลิศล้ำ. 2553. การพัฒนาการออกแบบ. เอ.พี.กรรฟิคดีไซน์และการพิมพ์จำกัด, กรุงเทพฯ

Fashion trendsetter. 2558. เทรนด์แฟชั่น 2016. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก :

<http://www.fashiontrendsetter.com>, 12 มกราคม 2558.

Joyce good Henderson. 2556. Woven on fate's loom. N.b. .America.

Encyclopaedia Britannica. 2537. ประเภทของเทคนิคการทอผ้า. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก :

<https://www.pinterest.com>, 10 เมษายน 2558.

Hopi Basketry Presentation. 2538. Hopi Baskets basic basket weaves. [ออนไลน์] เข้าถึงจาก :

<https://www.nativeweb.org/pages/baskets/>, 25 มีนาคม 2558.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

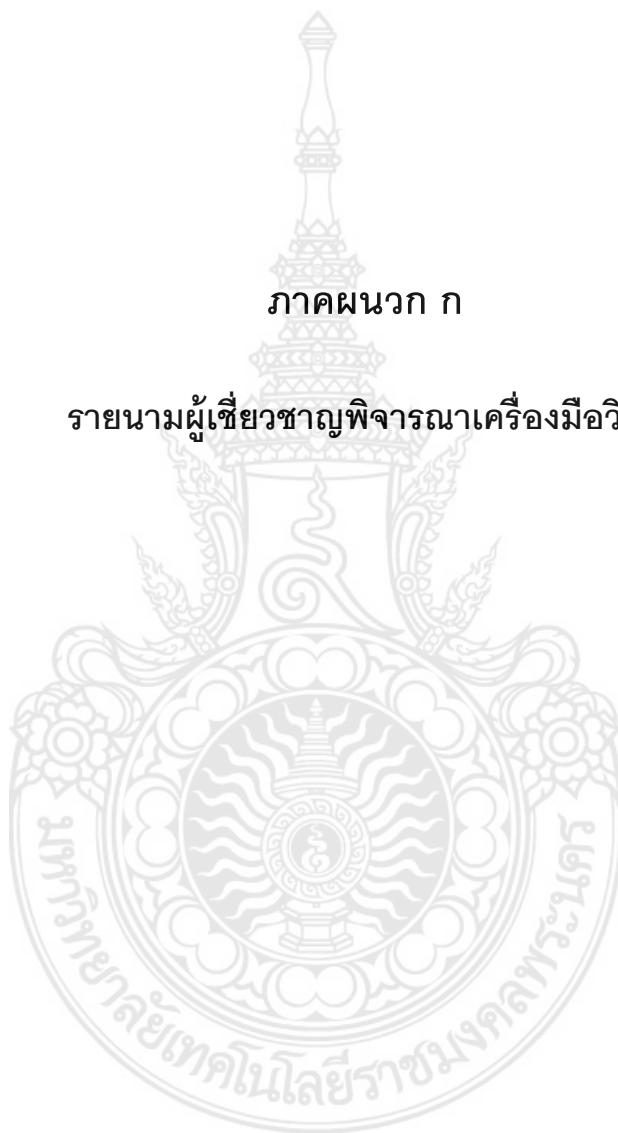
ภาคผนวก ข แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจ การพัฒนาชุดราตรีโดยการ
ตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว
เขตราษฎร์เทพ กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

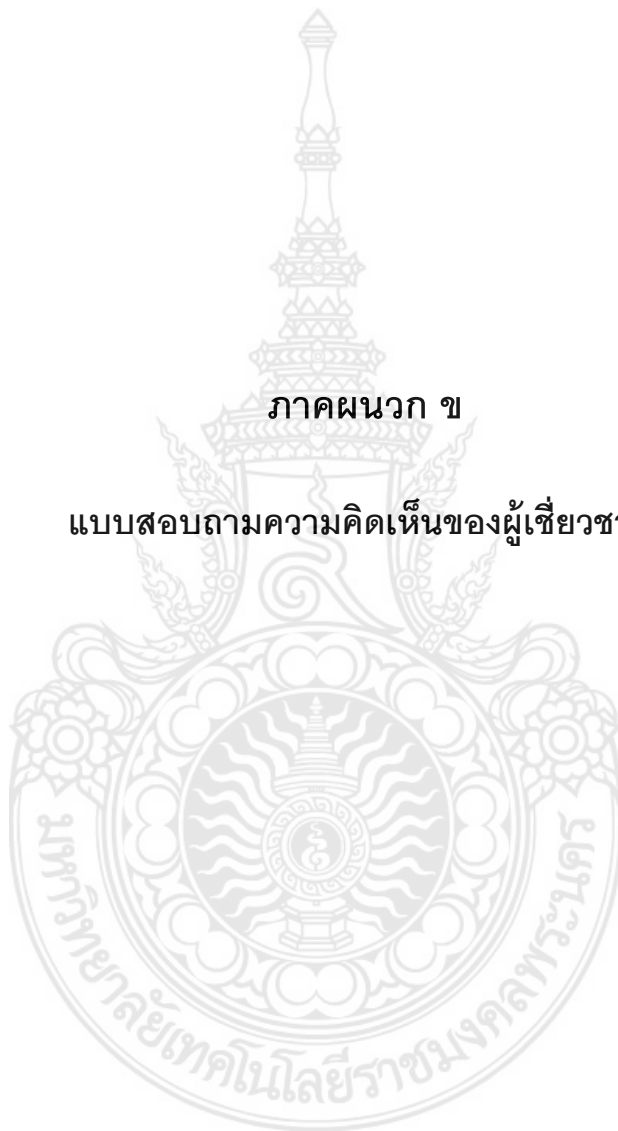

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย พิจารณาคัดเลือก ลวดลายแม่บท และแบบ
ชุดราตรี เพื่อการพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน
จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

1. อาจารย์ทวีศักดิ์ สาสงเคราะห์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. คุณกัญญมา ญาณวิโรจน์
ข้าราชการบำนาญ
3. อาจารย์ชนัญชิตา ยุกศิริรัตน์
หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะหัตถกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
4. คุณนิพนธ์ มนูญศักดิ์
เจ้าของกิจการผ้าไหมบ้านครัว
5. คุณธนกฤต ตีจันดา
ผู้ประกอบการกิจส่วนตัวด้านแฟชั่น

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้เทคนิคการสาน ด้วยเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัวเพื่อตกแต่งชุดราตรี

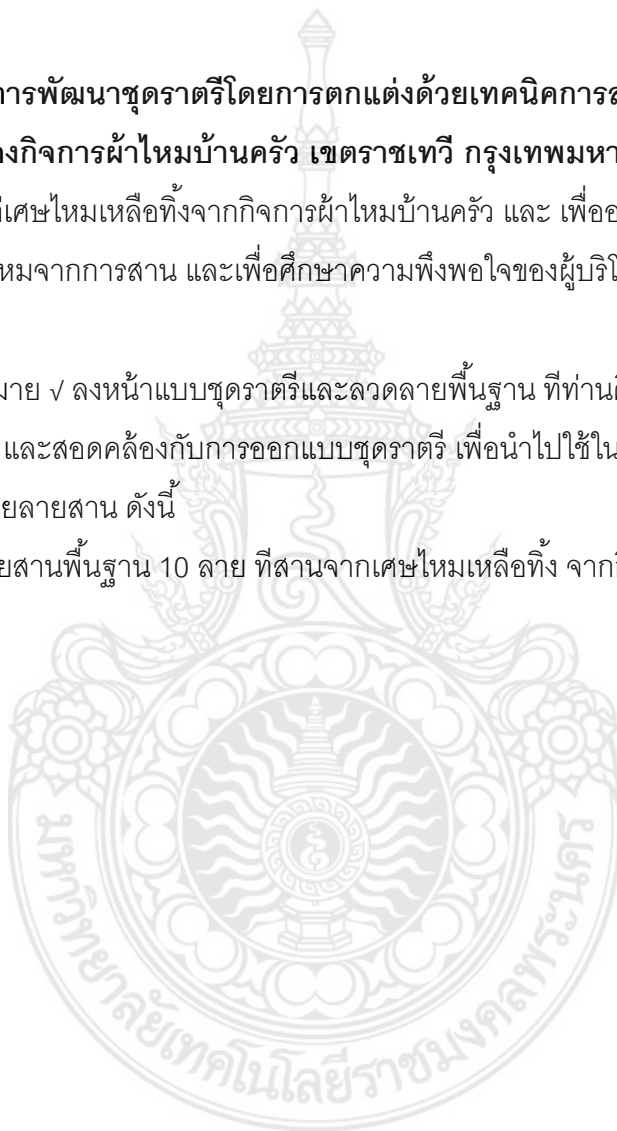
.....

เรียนผู้เชี่ยวชาญ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่เศษไหมเหลือทิ้งจากกิจการผ้าไหมบ้านครัว และ เพื่อออกแบบชุดผ้าไหมที่ตกแต่งด้วยเส้นไหมจากการสาน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อชุดราตรี คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าแบบชุดราตรีและลวดลายพื้นฐาน ที่ท่านคิดว่ามีรูปแบบสวยงามทันสมัย และสอดคล้องกับการออกแบบชุดราตรี เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยลายสาน ดังนี้

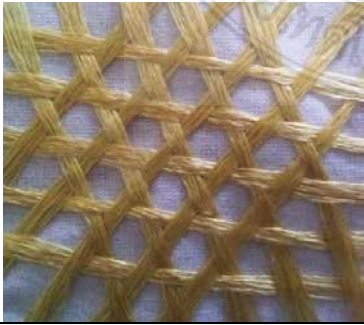
ลวดลายฐานพื้นฐาน 10 ลาย ที่สานจากเศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการไหมบ้านครัว

1. ลวดลายสานแม่บท 10 ลาย ที่สานจากเศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการไหมบ้านครัว

ชื่อลาย	ทำ เครื่องหมาย/ ที่ท่านต้องการ เลือก	ข้อเสนอแนะ
1. ลายขัดแตะ 		
2. ลายสอง 		
3. ลายสาม 		

1. ลวดลายสานแม่บท 10 ลาย ที่สานจากเศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการไหมบ้านครัว (ต่อ)

ชื่อลาย	ทำ เครื่องหมาย/ ที่ท่านต้องการ เลือก	ข้อเสนอแนะ
4. ลายคุบหรือลายกูป 		
5. ลายเขลวเกล็ดเต่า 		
6. ลายตาชะลอม 		

1. ลวดลายสานแม่บท 10 ลาย ที่สานจากเศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการไหมบ้านครัว (ต่อ)

ชื่อลาย	ทำ เครื่องหมาย/ ที่ท่านต้องการ เลือก	ข้อเสนอแนะ
7. ลายสุม 		
8. ลายเวียนรัศมี 		
9. ลายปลอกสาม 		

1. ลวดลายสานแม่บท 10 ลาย ที่สานจากเศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการไหมบ้านครัว (ต่อ)

ชื่อลาย	ทำ เครื่องหมาย/ ที่ท่านต้องการ เลือก	ข้อเสนอแนะ
10. ลายกลมสอง 		

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

วิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

.....

เรียนผู้เชี่ยวชาญ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานจากเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่เศษไหมเหลือทิ้ง& จากกิจการทอ

ผ้าไหมบ้านครัว และ เพื่อออกแบบชุดผ้าไหมที่ตกแต่งด้วยเส้นไหมจากการสาน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ชุดราตรี

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าแบบชุดราตรีและลวดลายพื้นฐาน ที่ท่านคิดว่ามีรูปแบบสวยงามทันสมัย และสอดคล้องกับการออกแบบชุดราตรี เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ชุดราตรีที่ตกแต่งด้วยลายสาน โดยมีแบบสอบถาม 1 ตอน ดังนี้

1. แบบเสื้อ ชุดราตรี จำนวน 30 แบบโดยแบ่งเป็น
 - 1.1 ชุดราตรีสั้น 10 แบบ
 - 1.2 ชุดราตรียาว 10 แบบ
 - 1.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ

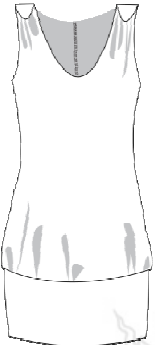
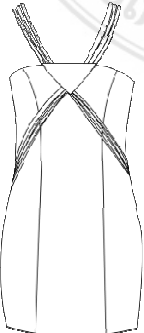
โดยแบ่งเป็นระดับคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

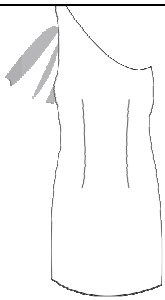
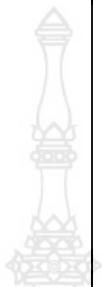
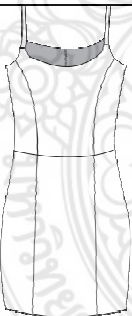
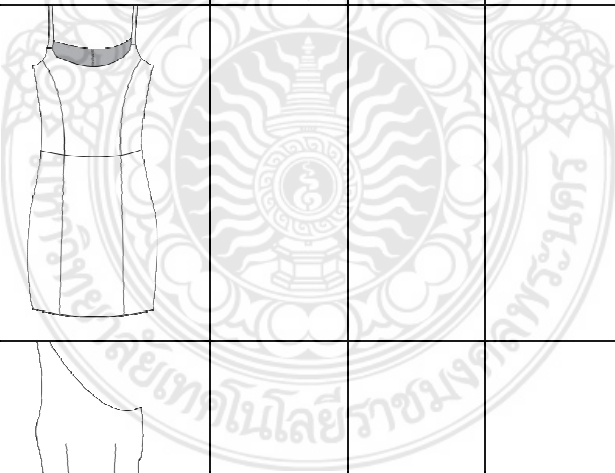
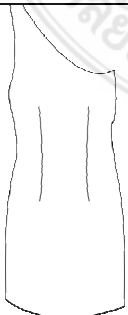
1. แบบเสื้อ ชุดราตรี จำนวน 30 แบบโดยแบ่งเป็น, ชุดราตรีสั้น 10 แบบ, ชุดราตรียาว 10 แบบ,

ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ

1.1 ชุดราตรีสั้น 10 แบบ

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1						
2						
3						

1.1 ชุดราตรีสั้น 10 แบบ(ต่อ)

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4						
5						
6						
7						

1.1 ชุดราตรีสั้น 10 แบบ(ต่อ)

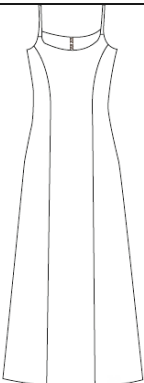
ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
8						
9						
10						

ข้อเสนอแนะ

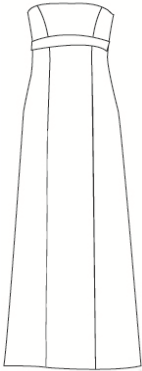
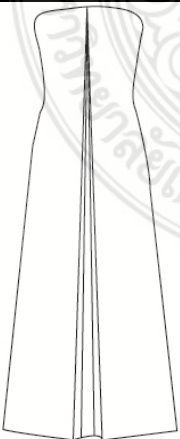
.....

.....

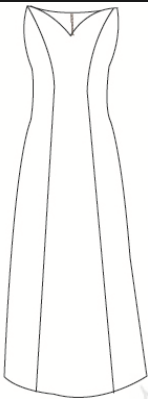
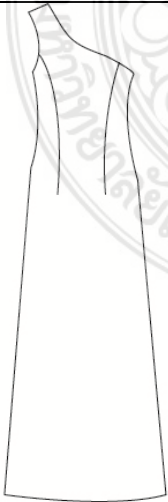
1.2 ชุดราตรียาว 10 แบบ

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1						
2						
3						

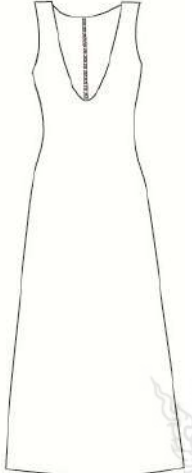
1.2 ชุดราตรียาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4						
5						
6						

1.2 ชุดราตรียาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7						
8						
9						

1.2 ชุดราตรียาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
						

ข้อเสนอแนะ

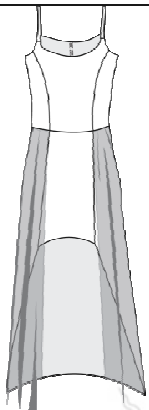
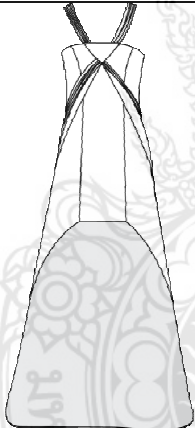
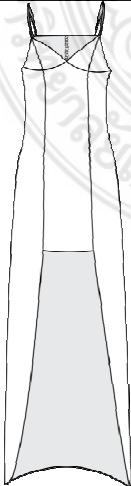
.....

.....

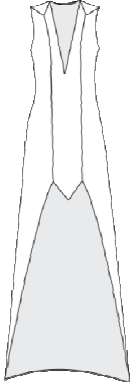
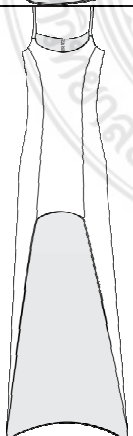
.....

.....

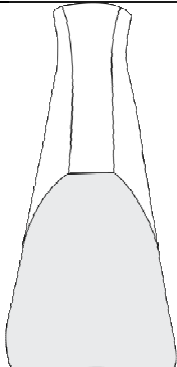
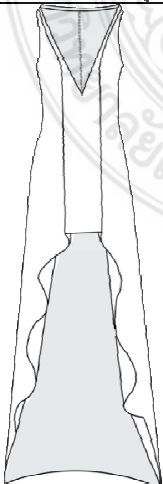
1.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1						
2						
3						

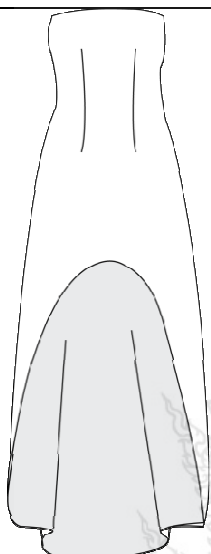
1.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับที่	ภาพชุดราตรี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4						
5						
6						

1.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7						
8						
9						

1.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 10 แบบ (ต่อ)

ลำดับ ที่	ภาพชุดราตรี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
10						

ข้อเสนอนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน
จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

.....

เรียนผู้เชี่ยวชาญ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่เศษไหมเหลือทิ้ง จากกิจการผ้าไหมบ้านครัว และ เพื่อออกแบบชุดผ้าไหมที่ตกแต่งด้วยเส้นไหมจากการสาน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ชุดราตรี

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าแบบชุดราตรีและลวดลายสาน ที่ท่านคิดว่าจะมีความเหมาะสมในการวางลวดลายสวยงามทันสมัย และสอดคล้องกับการออกแบบชุดราตรีเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ชุดราตรีที่

ตกแต่งด้วยลายสาน โดยมี 1.ตัวอย่างผ้าและสีของกลุ่มไหม 2. แบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

1. ตัวอย่างสีผ้าจริง และ สีของเส้นไหมที่ใช้ในการสาน โดย เลือกจากวัสดุจริง โดยมีสีไหม ทั้งหมด 3 เฉดสี

2. แบบสอบถามความเหมาะสมในการวางลาย บนชุดราตรี ทั้งสามแบบ คือ ชุดราตรีสั้น, ชุดราตรียาว และ ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าแบบชุดราตรีที่มีลวดลายงานสานตกแต่งอยู่จำนวน 9 ชุด โดยแบบเสื้อ ชุดราตรี จำนวน 9 แบบโดยแบ่งเป็น

2.1 ชุดราตรีสั้น 3 แบบ

2.2 ชุดราตรียาว 3 แบบ

2.3 ชุดราตรีกระโปรงหน้าสั้นหลังยาว 3 แบบ

1. ตัวอย่าง สีของเส้นไหมที่ใช้ในการสาน โดย เลือกจากวัสดุจริง โดยมี สีไหม ทั้งหมด3เฉดสี

เฉดสี	ทำเครื่องหมาย
	
	
	
สีของเนื้อผ้าที่นำมาตัดเย็บ	

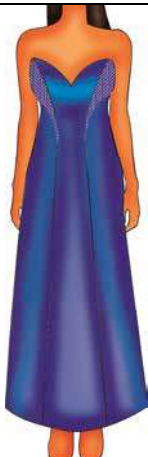
2.1 ชุดราตรีสั้นตกแต่ง ลวดลายสาม 3 แบบ

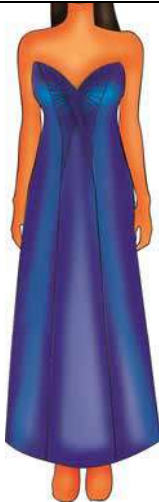
ภาพชุดราตรีสั้น ตกแต่งลวดลาย ตาข่ายลอม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			
ภาพชุดราตรีสั้น ตกแต่งลวดลาย ลายสอ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมาย ในชุดที่ท่าน ต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

ภาพชุดราตรีสั้น ตกแต่งลวดลาย ลายส้ม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

2.2 ชุดราตรียาวตกแต่ง ลวดลายสาน 3 แบบ

ภาพชุดราตรียาว ตกแต่งลวดลาย ตาข่ายลอม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			
ภาพชุดราตรียาว ตกแต่งลวดลาย ลายสอ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

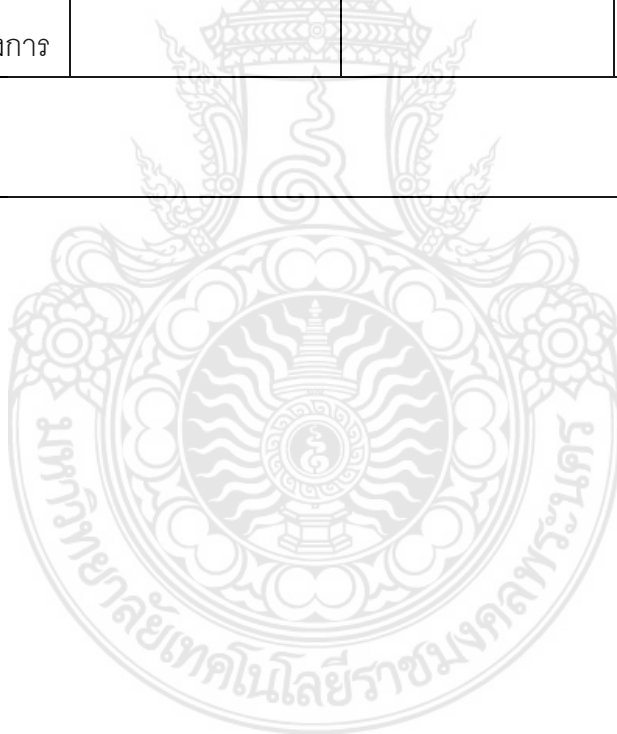
ภาพชุดราตรียาว ตกแต่งลวดลาย ลายส้ม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

2.3 ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาวตกแต่ง ลวดลายสาน 3 แบบ

ภาพชุดราตรี หน้าสั้นหลังยาว ตกแต่งลวดลาย ตาข่ายลอม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			
ภาพชุดราตรี หน้าสั้นหลังยาว ตกแต่งลวดลาย ลายสอ	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

ภาพชุดราตรี หน้าสั้นหลังยาว ตกแต่งลวดลาย ลายส้ม	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3
			
ทำเครื่องหมายใน ชุดที่ท่านต้องการ			
ข้อเสนอแนะ			

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความพึงพอใจ

การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน
จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามความพึงพอใจ
การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน
จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

คำอธิบาย

เรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนุชดาว เตชะสมุทร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้า และเครื่องแต่งกาย คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กำลังดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสาน จากเศษเส้นด้ายไหม บ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่เศษไหมเหลือทิ้งจากกิจการทอผ้าไหมบ้านครัว
- 2) เพื่อออกแบบชุดผ้าไหม ที่ตกแต่งด้วยเส้นไหมจากการสาน
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีต่อชุดราตรีที่ด้วยวิธีการ สานเส้นด้ายไหม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภค

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การใช้เทคนิคการสาน ด้วยเศษเส้นด้ายไหม เหลือทิ้งของกิจการทอผ้าไหมบ้านครัวเพื่อตกแต่งผลิตภัณฑ์ชุดราตรี

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความจริง กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง เพราะคำตอบที่ได้จะไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ให้ เกิดประโยชน์ได้ ข้อมูลที่ได้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นางสาวนุชดาว เตชะสมุทร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย
 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภค

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับ ความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวของท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันท่านมีอายุ

() ต่ำกว่า 25 ปี	() 25 - 30 ปี
() 31 - 35 ปี	() 36 - 40 ปี
() 41 ปีขึ้นไป	

2. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา	() มัธยมศึกษา
() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	() ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
() สูงกว่าปริญญาตรี	() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. สถานภาพ

() โสด	() สมรส
() หย่าร้าง	() แยกกันอยู่
() หม้าย	

4. อาชีพ

() นักเรียน นักศึกษา	() รับจ้างทั่วไป
() ประกอบอาชีพส่วนตัว	() รับราชการ
() แม่บ้าน	() รัฐวิสาหกิจ
() พนักงานเอกชน	

5. รายได้ปัจจุบัน (ต่อเดือน)

() ต่ำกว่า 10,000 บาท	() 5,000 – 10,000 บาท
() 10,001 – 15,000 บาท	() 15,000 – 20,000 บาท
() 20,001 – 25,000 บาท	() 25,000 – 30,000 บาท
() 30,001 – 40,000 บาท	() 40,000 บาทขึ้นไป

6. ท่านเคยซื้อชุดราตรีผ้าไหมหรือไม่

() เคย (ทำต่อข้อ 7)

() ไม่เคย(ทำต่อข้อ 8)

7. ท่านซื้อผลิตภัณฑ์ชุดราตรีผ้าไหมที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 แห่ง)

() ห้างสรรพสินค้า

() งานแสดงชุดเสื้อผ้าในโอกาสพิเศษ-(Wedding fair),งาน Fair สำหรับผ้าไหม

() ร้านตัดเสื้อผ้าบุติกทั่วไป

() ร้านจำหน่ายเสื้อผ้าปลีก-ส่ง

8. ทำไมท่านจึงไม่นิยมชุดราตรีที่ผลิตจากผ้าไหม

() รูปแบบไม่ทันสมัย

() เทคนิคที่ใช้ตกแต่งไม่แปลกตา

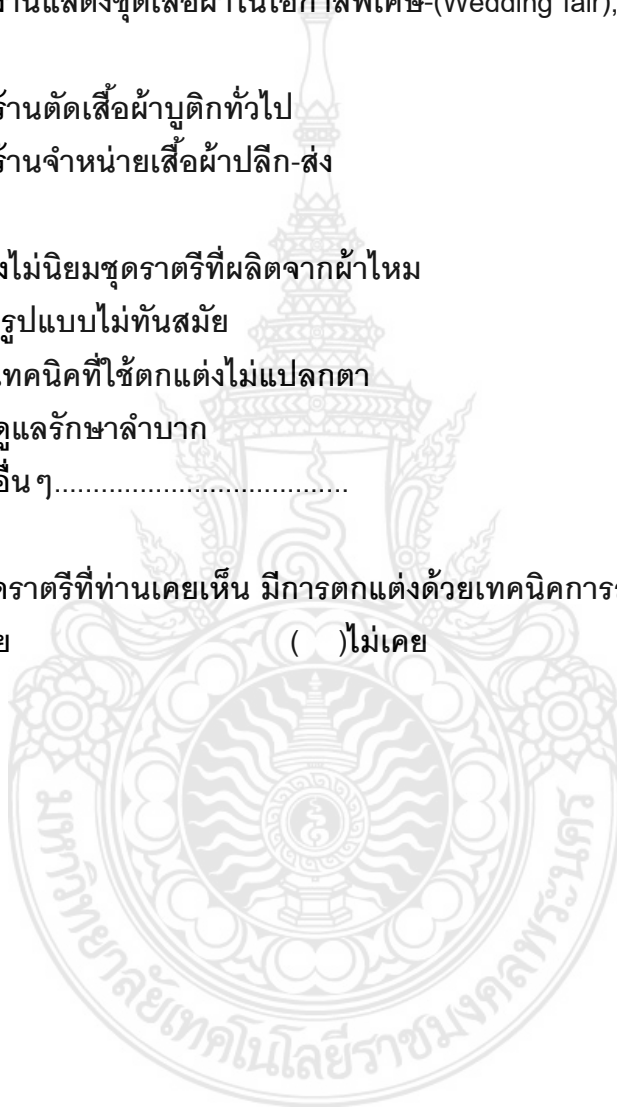
() ดูแลรักษาลำบาก

() อื่นๆ.....

9. ผลิตภัณฑ์ชุดราตรีที่ท่านเคยเห็น มีการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเส้นด้ายไหมหรือไม่

() เคย

() ไม่เคย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความพอใจของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาจากรูปแบบชุดราตรี

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีสั้น(ต่อ)

ชุดราตรีสั้น	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	<u>ด้านลวดลาย</u>						
	<u>ลายที่ 1</u> - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						
	<u>ด้านลวดลาย</u>						
	<u>ลายที่ 2</u> - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีสั้น(ต่อ)

ชุดราตรีสั้น	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	<u>ด้านลวดลาย</u>						
	<u>ลายที่ 3</u> - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรียาว(ต่อ)

ชุดราตรียาว	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	ด้านลวดลาย						
	ลายที่ 1 - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						
	ด้านลวดลาย						
	ลายที่ 12 - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานครรูปแบบชุดราตรียาว(ต่อ)

ชุดราตรียาว	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	<u>ด้านลวดลาย</u>						
	<u>ลายที่ 1</u> - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว(ต่อ)

ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	ด้านลวดลาย						
	ลายที่ 1 - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						
	ด้านลวดลาย						
	ลายที่ 12 - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อ การพัฒนาชุดราตรีโดยการตกแต่งด้วยเทคนิคการสานเศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้งของกิจการผ้าไหมบ้านครัว เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร รูปแบบชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว(ต่อ)

ชุดราตรีหน้าสั้นหลังยาว	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	<u>ด้านลวดลาย</u>						
	<u>ลายที่ 1</u> - ความแปลกใหม่ทันสมัย						
	- ความเหมาะสมของสี						
	- การวางตำแหน่งของลายลงบนชุดราตรี						
	- ขนาดของลายเหมาะสม						
	- ความสวยงามของลวดลาย						
	- สามารถเพิ่มมูลค่าแก่เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง						

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางสาวนุชดาว เตชะสมุทร

วัน เดือน ปีเกิด 30 ธันวาคม 2527

ภูมิลำเนา แขวงสามเฒ่า เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี	2550
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ	ราชมงคลพระนคร	
และออกแบบแฟชั่น		

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการศึกษาวิชาการปฏิบัติการ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

